

Наукові перспективи
Видавнича група

ЖУРНАЛ
Національні інтереси

України

*Створимо переможне
майбутнє України разом*

5(22)
2026

Військова академія (м. Одеса)

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного
управління*

«Національні інтереси України»

№ 5(22) 2026

2026

Military Academy (Odesa)

Scientific Perspectives Publishing Group

*All-Ukrainian Assembly of Doctors of Science in Public
Administration*

«National interests of Ukraine»

№ 5(22) 2026

2026

“Національні інтереси України”: науково-практичний журнал. 2026. № 5(22) 2026. С. 3316.

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 11.05.2026, № 5/5-26)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України #1415 від 02.10.2024 журнал включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія “Б”, спеціальності: 081 Право; 281 Публічне управління та адміністрування; 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності); 051 Економіка; 052 Політологія
Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.12.2024 № 1721 журналу присвоєно категорію “Б” зі спеціальностей: К1 Державна безпека; К2 Безпека державного кордону; К6 Забезпечення військ (сил)

Програмні цілі журналу: публікація оригінальних наукових статей із найактуальніших питань національної безпеки та оборони для розвитку, удосконалення української національної науки та освіти; організація наукових дискусій
Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible та до міжнародної пошукової системи Google Scholar
Рік заснування: 2024

Журнал виходить раз на місяць

Згідно Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 № 32, повнотекстовий доступ до наукових статей Журналу, представлений на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України та в Національному репозитарії академічних текстів

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Мосов Сергій Петрович - доктор військових наук, професор, професор кафедри авіації та авіаційного пошуку і рятування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (Київ, Україна), Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Почесний працівник космічної галузі України

Члени редакційної колегії:

1. Романенко Євген Олександрович - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)
2. Козубцов Ігор Миколайович кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри комп'ютерних наук Луцького національного технічного університету, (Україна)
3. Агаєв, Фірудін Т. - доктор технічних наук, професор, професор Інституту інформаційних технологій НАНА, Баку, Азербайджан (Азербайджан)
4. Гайоз Парцхаладзе професор кафедри військової інженерії та будівництва Батумського державного університету імені Шота Руставелі, (Грузія)
5. Горбачук Василь Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач відділу інтелектуальних інформаційних технологій, Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України (Україна)
6. Грегорі Заротіадіс доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки і політичних наук Університету Арістотеля в Салоніках, Салонікійський університет, (Греція)
7. Левченко Ігор Славович - кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри забезпечення паливом та мастильними матеріалами Військової академії (м. Одеса)
8. Маджд Світлана Михайлівна - доктор технічних наук, професор, професор кафедри зеленої економіки та економіки природокористування Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (Київ, Україна)
9. Швець Катерина Павлівна - доктор наук з державного управління, доцент (Київ, Україна)
10. Ясько Віктор Анатолійович – кандидат військових наук, доцент. Старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту №2 (підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України) Харківського національного університету внутрішніх справ (Кам'янець-Подільський, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори

ЗМІСТ

РОЗДІЛ «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»

- Panasenko G.** 33
*TECHNOLOGICAL SOVEREIGNTY AS A KEY COMPONENT OF
UKRAINE'S NATIONAL SECURITY*
- Yesipova O.O.** 63
*THE ROLE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT IN ENHANCING THE
STRESS RESILIENCE OF MILITARY PERSONNEL*
- Акімов О.О., Шикуча Р.Р., Жук О.Г.** 74
*СУБ'ЄКТ-ОБ'ЄКТНА ВЗАЄМОДІЯ В СИСТЕМІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНО-
ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ: МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ПІДГО-
ТОВЛЕНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ*
- Акімов О.О., Жук О.Г., Шикуча Р.Р., Акімова Л.М.** 100
*СТАНДАРТИЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКО-
ВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ СІМЕЙ У КРАЇНАХ НАТО*
- Акімов О.О., Акімова Л.М., Жук О.Г., Шикуча Р.Р.** 120
*КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПСИ-
ХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗСУ В КОНТЕКСТІ
СТАНДАРТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ*
- Андерсон Г.Г.** 142
*ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК БЕЗПІЛОТНИХ
СИСТЕМ*
- Бабюк С.Н., Ткачук І.В.** 152
НАДІЙНІСТЬ І БЕЗПЕКА ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ
- Бригадир С.П., Мочалюк В.В., Пилипчук Ю.В., Лисенко Д.С.,
Макарчук В.І.** 163
*ЕРГОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСОБІВ УПРАВЛІННЯ БЕЗПІ-
ЛОТНИМИ СИСТЕМАМИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ
КОНФЛІКТІВ*

ISSN 3041-1793 Online

- Булачек В.Р.** 175
ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
- Вавіленкова А.І.** 192
МЕТОДИ КОРЕЛЯЦІЇ ІНЦИДЕНТІВ БЕЗПЕКИ В SIEM-СИСТЕМАХ
- Вдовін А.М.** 205
ВПЛИВ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА НА ТАКТИКУ ВЕДЕННЯ СУЧАСНОГО БОЮ
- Вдовіна О.О., Крикун В.Д.** 216
ENGLISH AS A MEDIUM OF INSTRUCTION У СИСТЕМІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ
- Владимиров М.В., Пабат О.В., Коваль О.Г., Шевченко Р.В., Фурса А.А., Демиденко В.В.** 228
ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
- Волошин В.Д., Бондар А.С.** 239
ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ ВІЙСЬКОВИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ТА УКРАЇНИ
- Волошко С.А., Васильченко Р.В.** 249
КАПЕЛАНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ
- Воронін А.І.** 261
БЕЗПЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ
- Гладков М.П., Согорін А.А., Мартинов І.В.** 271
СУЧАСНА ВІЙСЬКОВА РОЗВІДКА ЯК ІНТЕГРОВАНА БАГАТОДОМЕННА СИСТЕМА: ДОСВІД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

- Горбачук В.М., Беспалов С.А.** 291
*ВИМІРИ ТА ІНДИКАТОРИ ВРЯДУВАННЯ, ІНФРАСТРУКТУРИ,
ПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖАВНИМ СЕКТОРОМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ*
- Горевалова С.С.** 307
*МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ
НАД ОЗБРОЄННЯМИ ТА ВІЙСЬКОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ*
- Григоренко І. В., Ольховіков Д.С.** 324
*ЗАДАЧА ОЦІНКИ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ СКЛАДОВИХ РАДІОЕЛЕК-
ТРОННИХ СИСТЕМ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ*
- Грицина І.М.** 338
*АЕРОФОТОГРАММЕТРІЯ З БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ
У СИСТЕМАХ ГЕОПРОСТОРОВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ*
- Грунович В.О., Ленський М.М.** 356
*СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ОПЕРАТОРІВ БЕЗПІЛОТНИХ
АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ*
- Гурковський В.І., Романенко Є.О., Ільницький С.В.** 369
*ТАКТИЧНІ ДИВІДЕНДИ ТА СТРУКТУРНА ДЕГРАДАЦІЯ ВОЄННО-
ПОЛІТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РФ В ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМА-
ЦІЯХ: ВИКЛИКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГЛОБАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ*
- Гусак Ю.А., Золотов А.В., Ключевський В.І.** 384
*МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ
РЕГІОНУ В ІНТЕРЕСАХ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ*
- Дацко М.В., Березюк В.П., Дзяворук А.Д., Катеринчук В.С.** 397
*ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ РИЗИКІВ У ОРГАНАХ ОХОРОНИ ДЕРЖАВ-
НОГО КОРДОНУ*
- Дацко М.В., Самойленко О.О., Мостовий А.І., Костян Я.М.** 410
*ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ РИЗИКІВ НА РІЗНИХ РІВНЯХ ДІЯЛЬ-
НОСТІ В ДПСУ*
- Дацко М.В., Костян Я.М., Дзяворук А.Д., Мостовий А.І.,
Катеринчук В.С.** 425
*МЕТОДИ ІНТЕРАКТИВНОГО МИСЛЕННЯ В СИСТЕМІ АНАЛІЗУ
РИЗИКІВ*

ISSN 3041-1793 Online

- Довбиш А.Г.** 439
РОЗВИТОК ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРСТВА У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ БОЙОВИХ ВИКЛИКІВ
- Залож В.В., Савчук Р.О.** 452
МАТЕМАТИЧНА ФОРМАЛІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ЛЮДСЬКИХ РЕЗЕРВІВ
- Залужний В.Ф.** 463
МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИДКИ ТА ПОСИЛЕННЯ ВПК АНТИЗАХІДНИХ ДЕРЖАВ: РИЗИКИ ДЛЯ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ Й ТРАНСАТЛАНТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ
- Карпюк І.А., Карпюк М.В.** 484
ВЗАЄМОДІЯ ПРИЗМАТИЧНИХ ПАЛЬ ІЗ ПІЩАНИМИ ҐРУНТАМИ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЩІЛЬНОЇ ЗАБУДОВИ УКРАЇНИ
- Кацюба І.О., Дегалюк М.А.** 494
ОПЕРАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ: АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ТА ВИКЛИКІВ
- Каштелян С.О., Грінченко В.В., Дегалюк М.А.** 504
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ ПРИКОРДОННИКІВ З НАСЕЛЕННЯМ ЯК ЕЛЕМЕНТ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
- Каштелян С.О., Фільченко Софія В., Ширкунов О.Д.** 517
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПЕРАТИВНОГО ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ МІЖ ВІДДІЛОМ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ ТА ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ
- Кириленко В.А., Кметь С.А.** 527
СИСТЕМА КОНТРОЛЮ НАД ЗВИЧАЙНИМ ОЗБРОЄННЯМ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ЗАСІБ ДЛЯ ГЕНЕРУВАННЯ СЦЕНАРІЇВ РОЗВИТКУ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА НАВКОЛО УКРАЇНИ

- Кільдеров Д.Е., Кузьменко М.Д., Князєв С.М., Шиляєв Ю.В., Сениш І.Я.** 537
РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ ЯК КЛЮЧОВОГО ЕЛЕМЕНТУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КАР'ЄРОЮ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
- Кіяновський К.М., Кривенко О.В.** 555
РОБОТИЗОВАНІ СИСТЕМИ В ОБОРОНІ: ПЕРЕВАГИ, ЗАГРОЗИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ
- Клименко Н.Г.** 568
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ НАД ЗВИЧАЙНИМИ ОЗБРОЄННЯМИ В ЄВРОПІ: ІСТОРІЯ ПИТАННЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН
- Коваленко В.В., Демчик Н.П.** 579
СЛУЖБА СУПРОВОДУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: ДОКТРИНАЛЬНИЙ ВИМІР І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
- Коваленко В.В.** 592
ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ, ОГолошених померлими в СУДОВОМУ ПОРЯДКУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ
- Ковбасюк О.В.** 604
БПЛА ЯК ЗАСІБ РОЗВІДКИ, СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА КОРИГУВАННЯ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
- Когут П.В., Каляєв А.О.** 614
ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА» В СУЧАСНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЯХ
- Кононова Д.В., Кобус О.С.** 628
ОСНОВНІ СТРАТЕГІЇ ТА ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ВІД ВПЛИВУ ЗАГРОЗ БЕЗФАЙЛОВОГО ШКІДЛИВОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ

ISSN 3041-1793 Online

- Кривенко О.В., Аптекарь В.К.** 641
УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО - ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ І ОБОРОНИ ВАЖЛИВИХ ДЕРЖАВНИХ ОБ'ЄКТІВ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
- Кузьменко М.Д., Бернадський Б.В., Чужа Б.В.** 652
СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ ТА ДОБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ НА ПОСАДАХ ОСІБ ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ В ЗС УКРАЇНИ
- Кушнір А.Я.** 664
ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС СТАБІЛІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ
- Леонтович С.П.** 677
РОЗРОБЛЕННЯ АРХІТЕКТУРИ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО ГАРАНТУВАННЯ ЯКОСТІ: СУБ'ЄКТИ, МЕХАНІЗМИ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ
- Мазурін О.В., Іскра В.П.** 693
ДОСВІД США ВИКОРИСТАННЯ ВІЙСЬКОВИХ СИСТЕМ ГЕОПРОСТОРОВОЇ РОЗВІДКИ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ
- Майко Т.С.** 704
АНТИКОРУПЦІЙНА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ
- Макарчук В.І., Мочалюк В.В., Пилипчук Ю.В., Бригадир С.П., Лисенко Д.С.** 714
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В МЕРЕЖЕЦЕНТРИЧНИХ ВІЙНАХ В СТРАТЕГІЧНИХ ТА ТАКТИЧНИХ ЛАНКАХ УПРАВЛІННЯ
- Маняков І.В., Томків І.О.** 726
ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СЦЕНАРІЇВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СФЕРІ ПРИКОРДОННОЇ БЕЗПЕКИ
- Масіц В.В.** 739
БЕЗПЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

- Матняк В.М., Волошин В.А.** 750
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ
- Мельник О.М.** 763
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ТА КОГНІТИВНІ ЗАГРОЗИ: КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ
- Мельничук М.В.** 776
ПРИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ, АРХІТЕКТУРА ТА ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ
- Мисик А.Б., Шокодзько О.В.** 786
АВІАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ, АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ, ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ
- Мішенюк Р., Басараб О.** 802
ВПЛИВ ОПТОВОЛОКОННИХ ДРОНІВ НА ЕКОСИСТЕМУ ЗОНИ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ
- Мішков О.М., Бестюк А.І.** 812
ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ АНАЛІТИКА ВОЄННОЇ РОЗВІДКИ
- Мішков О.М.** 824
МЕТОД І АЛГОРИТМ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ РОЗВІДУВАЛЬНИХ ОРГАНІВ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ КНР В ІНДО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ
- Москаленко Т.В., Люцпернюк М.С., Гула В.В.** 847
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ В ПУНКТАХ ПРОПУСКУ НА УКРАЇНСЬКО-МОЛДОВСЬКОМУ КОРДОНІ
- Нерознак С.Г.** 859
РОЗРОБКА МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАХОПЛЕННЯ ТА БУКСИРУВАННЯ ДЛЯ РОБОТИЗОВАНИХ ЕВАКУАЦІЙНИХ ПЛАТФОРМ

ISSN 3041-1793 Online

- Нерознак С.Г.** 870
ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАЗЕМНОГО РОБОТИЗОВАНОГО КОМПЛЕКСУ ДЛЯ ЕВАКУАЦІЇ ЛЕГКОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ОВТ З ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ
- Нікулін М.О.** 879
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ПРИКОРДОННИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ
- Олицький О., Сич Р., Поліщук Д.** 892
ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ
- Оліх В.С.** 902
ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ У ТАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНИЙ АСПЕКТ
- Остапенко О.П.** 915
ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЗАГРОЗИ: АНАЛІЗ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, ОЦІНКА ВТРАТ І ПОДОЛАННЯ ВРАЗЛИВОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЮ І КІБЕРБЕЗПЕКУ
- Павлюк Т.Г.** 932
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
- Пермяков Д.С., Ніконенко Н.А., Гончаренко О.Ю.** 944
ТОКСИЧНІ ХІМІЧНІ РЕЧОВИНИ У ВІЙНІ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: ДОКАЗОВА ОЦІНКА ІНЦИДЕНТІВ ТА ВИКЛИКИ ПРОТИХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ
- Петрук А.О.** 958
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА БОЙОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ РОЗВІДКИ ТАКТИЧНОГО РІВНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ЗБРОЙНИХ СИЛ РФ

- Пістряк П.В.** 969
*УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ ОЦІНЮВАННЯ
МОЖЛИВОСТЕЙ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
БОЙОВИХ ДІЙ*
- Пістряк П.В., Марков О.В., Федоров В.В., Руснак В.В.** 982
*НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ
ТРЕНАЖЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ СТРІЛЬБИ*
- Полтораков О.Ю.** 996
*СТРАТЕГІЧНА КУЛЬТУРА ТА СТРАТЕГІЧНЕ СПІВТОВАРИСТВО В
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ: КОНЦЕП-
ТУАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ*
- Рибалко Д.М.** 1006
*ВДОСЛІДЖЕННЯ СПОСОБІВ БОРТЬБИ З БПЛА КОПТЕРНОГО
ТИПУ (В.Т.Ч. FPV) ПРОТИВНИКА З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ*
- Рибка Є.М., Бугаєнко Р.І., Філіпов В.В., Пуштарик О.С.** 1014
*ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ МАСОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЛЯ
ПЛАНУВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ МЕРЕЖ ВІЙСЬКОВОГО ЗВ'ЯЗКУ*
- Розмазнін О.П., Маляганов В.В., Максименко Ю.А., Буз А.В.,
Свищ В.С.** 1029
*ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕВАГ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО УПРАВЛІННЯ
ВІЙСЬКОВИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ*
- Світак В.В., Кречко М.В.** 1039
*КОМПЛЕКСНІ ТЕХНІЧНІ РІШЕННЯ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ
ЕКІПАЖІВ ПЕРЕПРАВНО-ДЕСАНТНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ДІЇ
СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ УРАЖЕННЯ*
- Синенький В.М.** 1049
*МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ
ПІДГОТОВКИ З ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЮ ТА ВОГНЕВОЮ ПІДГО-
ТОВКОЮ КУРСАНТІВ МВС*

ISSN 3041-1793 Online

- Сокульський І.М., Павленко В.О., Лагодний О.В.** 1063
ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ
- Строков І.В.** 1083
ПРОГНОЗУВАННЯ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ ТА МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
- Ткачук Д.В., Дягель Д.А.** 1096
МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ
- Тукаленко Ю.О.** 1110
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА МІЖНАРОДНІ ІНСТИТУЦІЇ БЕЗПЕКИ
- Федоренко В.Р.** 1124
ТАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ
- Фурманчук Д.М.** 1138
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПОВСТАНКОМУ ТА ШТАБУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗБРОЙНИМИ ФОРМУВАННЯМИ ХОЛОДНОГО ЯРУ (1919–1921)
- Цимбалюк С.Я., Качур І.В., Чорна Т.М., Сагайдак І.С.** 1155
ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ РЕЗЕРВІВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
- Чайка Є.С.** 1172
ВИКОРИСТАННЯ OSINT У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ
- Червоношапка М.О.** 1189
УДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ВИМОГ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Черненко О.М. 1204
ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ГОТОВНОСТІ КУРСАНТІВ І ПРАЦІВНИКІВ ДСНС ДО НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ПРИ УТОПЛЕННІ

Шилін М.О., Дерев'янюк С.М. 1220
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЇЇ НАПРЯМІВ У ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Школяренко В.В. 1234
МЕТОДИ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ТА СТРАТЕГУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ

Якубовський В.І., Торічний В.О. 1252
РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ

Ярославський А.В., Дякович А.М., Крук А.Я. 1263
ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЗМІСТ, МЕТОДИ ТА ПРАКТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ

Ясько В.А., Євтушок В.А., Лашко О.О., Чорненька С.В., Макаліш Б.Д. 1279
ВИКОРИСТАННЯ ІТ-СИСТЕМ В ОХОРОНІ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ

Яцик Т.П., Бєляєва А.В. 1291
ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

РОЗДІЛ «Право»

Karapetian A.R. 1304
THE RIGHT TO AN EFFECTIVE REMEDY IN WARTIME: DOCTRINAL STUDIES OF UKRAINE

ISSN 3041-1793 Online

- Kuchmieiev O.O.** 1317
THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF FINANCIAL MONITORING IN THE SYSTEM OF COMBATING THE LEGALIZATION OF CRIMINAL INCOME: INTERNATIONAL EXPERIENCE
- Албул С.В.** 1328
ТЕНДЕНЦІЇ ІСТОРИЧНОГО ГЕНЕЗИСУ ВИКОРИСТАННЯ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ
- Алієв Р.В., Симиряко Є.В.** 1342
ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД ЯК КВАЛІФІКУЮЧА ОЗНАКА ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ
- Аркуша Л., Чернов О., Стаурська О.** 1351
ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІГРАФА ПРИ ВИКРИТТІ ІНСЦЕНУВАНЬ
- Асірян С.Р., Пільгуй А.О., Гілевич О.В.** 1366
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИХОДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
- Барановський Н.В., Ніколаєнко Т.Б.** 1377
СПІВВІДНОШЕННЯ ВИНИ ТА ОБСТАВИН, ЯКІ ВИКЛЮЧАЮТЬ КРИМІНАЛЬНУ ПРОТИПРАВНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Беззубов Д.О.** 1389
ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
- Берлач А.І., Крупицький О.С., Добкіна К.Р.** 1402
ТРАНСФОРМАЦІЯ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ
- Бондаренко Н.О.** 1416
ПОЛІТИКА РОЗШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ ІНТЕГРПЦІЇ
- Борис І.Р.** 1426
ІСТОРИОГРАФІЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛИЧИНІ У 1772-1918 РОКАХ

- Вичавка В.І., Прокопченко Т.Л., Ковальчук В.О.** 1436
*РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ У ЗАПОБИ-
ГАННІ КОНТРАБАНДИ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ У ПІСЛЯВОЄННИЙ
ПЕРІОД*
- Волошина О., Кожура Л.О.** 1447
*СОМНОТЕРАПІЯ ЯК КЛІНІЧНА ТА ПРАВОВА МОДЕЛЬ: СОН ЯК
ФАКТОР ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ, ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
І ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ*
- Воронятніков О.О., Кожура Л.О., Цвіркун Ю.І.** 1465
*АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УЧАСТІ УКРАЇНИ У
МІЖНАРОДНИХ ГРАНТОВИХ ПРОГРАМАХ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Воротнюк Д.В., Ступак Д.Б.** 1479
*АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ
ЗАХОДІВ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ*
- Ворошилова Д.Р.** 1488
*НАРКОТИЧНА ЗАЛЕЖНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДЕВІАНТНА
ПОВЕДІНКА ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ*
- Гарбінська-Руденко А.В., Кримчанін Богдан А.** 1502
*ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ РОЗПО-
РЯДНИКАМИ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ*
- Гаруст Ю.В., Гелевера І.О.** 1512
*ГЕНЕЗА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ
ЗЕМЛЯХ*
- Гедульянов В.Е.** 1528
*ПРАВОВА ОХОРОНА ТОПОГРАФІЙ НАПІВПРОВІДНИКОВИХ ВИРОБІВ:
ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЗІ СТАНДАРТАМИ ЄС*
- Гордаш А.С.** 1538
*КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАПОБИГАННЯ ПІДРОБЛЕННЮ
ДОКУМЕНТІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ: ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ*

ISSN 3041-1793 Online

- Грибок І.О.** 1549
*ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДО-
ЧИНСТВІ*
- Гусак А.П., Гусак Т.П.** 1560
*КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ СЛІДЧОЇ
ДІЇ ПІД ЧАС ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ*
- Димитрієв В.В.** 1575
*ПОНЯТТЯ І ВИДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У СИСТЕМІ
РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ*
- Дорогий Я.Ю., Бердиченко І.О.** 1590
*ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ВИМОГ EU GREEN DEAL В УКРАЇНСЬКЕ
ЗАКОНОДАВСТВО: ВИКЛИКИ ДЛЯ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ*
- Дорогий Я.Ю., Бердиченко І.О.** 1603
*ВИЗНАННЯ ЕКОЦИДУ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ: РОЛЬ
УКРАЇНСЬКИХ СУДОВИХ КЕЙСІВ У РЕФОРМУВАННІ РИМСЬКОГО
СТАТУТУ*
- Дубець В.Д.** 1616
*КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮ-
ВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У
МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ*
- Жуков П.І.** 1628
*ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКСТРЕНОЇ
МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ*
- Загребельна Н.А., Пулькін М.В.** 1644
*ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ БПЛА: ПОРІВНЯЛЬНИЙ
АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС*
- Закальський О.** 1656
*ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ЯК
НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ*
- Йовенко І.І.** 1666
*ПРАКТИКА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАНЬ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВО-
ПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ*

- Карван Е.С., Зубарева А.Є.** 1676
*ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ У ВИПАДКАХ НЕЗАКОННОГО ТРАНСКОР-
ДОННОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ:
МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ПРАВОВОГО РЕАГУ-
ВАННЯ*
- Кирилюк О.С., Ступак Д.Б.** 1697
*МЕХАНІЗМ ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В
УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ
ВИРІШЕННЯ*
- Климчук М.П., Антонюк А.Б., Цимбал П.В.** 1705
*ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОГО
ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ,
ВЧИНЕНИХ МЕДИЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ*
- Колодій А.М., Лапко А.Г., Хальота А.І.** 1722
*ГЕНЕЗА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ЗАКО-
НОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ*
- Кочмарук М.В.** 1739
*ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ*
- Карелін В.В., Степура К.В., Тополя В.Р.** 1748
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГАУПТВАХТ В УКРАЇНІ
- Кузнецова Л.В., Литвиненко О.В.** 1761
*СЛУЖБОВО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬ-
НИЦЬКОГО СКЛАДУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ З НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ*
- Кузьменко О.В., Кожура Л.О., Богдан Б.В.** 1771
*СУТНІСТЬ ТА ЗАСОБИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮ-
ВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ*
- Кулакова Н.В., Іващенко В.О.** 1780
*МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ТОРГІВЛІ
ЛЮДЬМИ*

ISSN 3041-1793 Online

- Лада О.В.** 1789
РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ УКРАЇНИ: ДОСВІД 1991-2024 РР.
- Лєвєнтов Д.В., Медвідь Л.П.** 1801
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЖИТЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ"
- Максим І.М., Ступак Д.Б.** 1815
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВОЇ РОБОТИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
- Марущак Н.В.** 1826
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ У КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОМУ ВИМІРІ
- Матвійчук П.П., Ступак Д.Б.** 1843
ПРАВО НА САМОБОРОНУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ВИКЛИКИ АДАПТАЦІЇ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ
- Мельничук Ю.І.** 1856
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ БЕБ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ТА СТРАТЕГІЙ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ
- Мердова О.М., Буга В.В., Умрихіна І.О., Кіблик Д.В., Шишкарьова О.Г.** 1868
ЕФЕКТИВНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ САНКЦІЙ ЗА КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ У СТАНІ СП'ЯНІННЯ: ПРОБЛЕМИ КОРЕЛЯЦІЇ МІЖ СУВОРІСТЮ ПОКАРАННЯ ТА РІВНЕМ ПРАВОПОРУШЕНЬ (НА ПРИКЛАДІ Ч. 1 СТ. 130 КУПАП)
- Мозоль С.А., Кирилюк В.А.** 1881
КРИМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ІЗОЛЯТОРАХ ТИМЧАСОВОГО ТРИМАННЯ
- Новосад І.Р.** 1892
ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ДОХОДИ БОРЖНИКА У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПОЛОЖЕНЬ СВІТОВОГО КОДЕКСУ ІЗ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

- Остапенко О.Г.** 1911
ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
- Патик Л.Л., Патик А.А., Русанівська Д.Д.** 1926
ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА
- Пашинський В.Й., Цьось Ю.С.** 1937
ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ
- Перетуда Є.В., Сердюк Н.А.** 1953
РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ В УКРАЇНІ: МІЖ НОРМАТИВНОЮ ТА ПОВНОЮ МОДЕЛЯМИ
- Пивовар І.В.** 1967
СУДОВА РЕФОРМА ПІД ЧАС ВВЕДЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ
- Пироговська В.О.** 1974
ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЯК ЗАВЕРШАЛЬНА СТАДІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА
- Погарченко Т.В., Даць І.С.** 1986
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА: УКРАЇНСЬКИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД
- Пчелін В.Б., Пчеліна О.В.** 1995
ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ СТОСОВНО ВЗЯТТЯ ДИТИНИ НА ПРОФІЛАКТИЧНИЙ ОБЛІК ДО ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДСИСТЕМИ «ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ ЮВЕНАЛЬНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО» ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ «ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОРТАЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ»
- Рассомахіна О.А.** 2011
СВОБОДА ТВОРЧОСТІ ТА ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ

ISSN 3041-1793 Online

- Сергієнко Н.А., Благодарний А.М.** 2025
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ В УКРАЇНІ
- Сівков С.В.** 2035
ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ ЯК СПЕЦІАЛЬНИЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
- Сліпенюк В.В.** 2045
МЕЖІ СУВЕРЕНІТЕТУ В КООРДИНАТАХ SUI GENERIS: ПРАВО ЄС ЯК ІНСТРУМЕНТ КОЛЕКТИВНОЇ БЕЗПЕКИ
- Смоліговець А.В., Процюк Т.Б.** 2054
ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВИМ МАЙНОМ У ДЕРЖАВАХ НАТО
- Ухач В.З.** 2066
ПОХІДНІ ГРУПИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ (1941-1943 РР.): ВІЗІЇ СУЧАСНИХ НАУКОВЦІВ (ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ)
- Ходак С.М.** 2081
ТРАНСФОРМАЦІЯ ТРУДОВОГО ПРАВОВІДНОШЕННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ТРИВАЛОГО ВОЄННОГО СТАНУ. ДИХОТОМІЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТА ГНУЧКОСТІ
- Чорна В.Г., Кузьменко О.В., Кожура Л.О.** 2091
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТ
- Шандрук І.В., Шевцов А.Л.** 2106
ПРАВОВА ТА СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ВІЙСЬКОВОСЛУЖОВЦЯМ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
- Шапочка О.О.** 2117
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
- Шульга А.М.** 2129
СУЧАСНИЙ СТАН ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА МІСТО В НЬОМУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

РОЗДІЛ «Економіка»

- Бела О.О.** 2142
ЩОДО ПАРАДИГМИ СИСТЕМНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ
- Белкін І.В.** 2160
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СТВОРЕННІ РЕКЛАМНОГО КОНТЕНТУ
- Благун І.І., Арбайтер О.М.** 2179
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ПРОСТОРОВИХ ЕФЕКТІВ РЕЛОКАЦІЇ БІЗНЕСУ
- Будник Л.А.** 2191
ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД: ВИКЛИКИ ТА БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ
- Водовозов Є.Н.** 2205
МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ АГЕНТІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ
- Галан Л.В., Борисевич Є.Г., Солоненко О.В.** 2214
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРИПТОВАЛЮТ: ПЕРЕВАГИ, РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
- Гаряга Л.О.** 2227
ФОРМУВАННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
- Герман Н.В.** 2237
ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
- Горпинченко О.В., Грінка Т.І., Яцун В.В., Лисенко Я.С., Андрощук Д.А.** 2248
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ: РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ У ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ ТА ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

ISSN 3041-1793 Online

- Данилюк І.В.** 2259
ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ ПІДПРИЄМСТВА: ВРМН-МОДЕЛЮВАННЯ ТА АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ
- Зуб А.А., Петровська О.М.** 2272
ВПЛИВ EUDR НА ТОРГІВЛЮ, ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ДОБРОБУТ В УКРАЇНІ: СЦЕНАРНИЙ АНАЛІЗ
- Каракай Ю.В.** 2284
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ІННОВАЦІЙНУ МАРКЕТИНГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ
- Карлінська С.І.** 2297
ЩОДО ПИТАННЯ ДОКАЗУВАННЯ У СПРАВАХ ПРО ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ ЗАВДАНОЇ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ
- Карпенко Ю.В., Животенко В.О., Логвин М.М.** 2314
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ОВЕРТУРИЗМУ В ПАРАДИГМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ІСТОРИЧНИХ МІСТ
- Карпінський Б.А.** 2329
ФУНДАМЕНТАЛІЗМ ЕКОНОМІКИ МАСШТАБНОГО ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ
- Квасній Л.Г., Скотний П.В., Петегирич В.С.** 2352
ІНТЕГРАЦІЯ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАГРОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛЬНОСТІ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ У КРАЇНАХ ЄС ТА УКРАЇНІ
- Кінас І.О.** 2361
ВПЛИВ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПОСЛУГ: СИНЕРГІЯ ДИЗАЙНУ, PR ТА СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА
- Коляда О.В.** 2375
ВЕКТОРИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

- Макаревич О.В., Ємцева Г.Ф.** 2389
ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА ЗЕЛЕНИЙ БІЗНЕС: ПАРАДОКС СТИМУЛІВ АБО НОВА МОДЕЛЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ?
- Паласевич М.Б., Сисин Г.І., Паславська В.В., Зінько І.С.** 2402
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ ТА ОПТИМІЗАЦІЮ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
- Панфілова Т.О.** 2411
ОЦІНЮВАННЯ БОРГОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ІНДИКАТОРІВ БОРГУ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ БОРГОВОЇ СИТУАЦІЇ
- Резнік В.В.** 2428
ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ В КРИЗОВИХ УМОВАХ
- Ремез О.С.** 2448
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ У ВЕКТОРІ ОЦІНЮВАННЯ ЙОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
- Рзаєв Д.О.** 2455
АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ДОСТУПОМ ДО РЕСУРСІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ
- Рибчук А.В., Следзь С.Ю.** 2467
ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАГРОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛЬНОСТІ ЄС ТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ
- Ситник Й.С., Дрейчук М.А., Пригарний С.Р.** 2481
ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ У ЗМІННОМУ СЕРЕДОВИЩІ
- Солтисік О.О., Торєєв С.О.** 2497
АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАГРОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛЬНОСТІ В ІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ ЄС-УКРАЇНА

ISSN 3041-1793 Online

- Станіславик О.В., Нечипорук Д.О.** 2508
*ЦИФРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СЕРВІСАМИ
ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА*
- Тараймович І.В., Пугачов В.М., Козловський А.О.** 2527
*ЕКОНОМІКА МОЛОКА В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА,
ПЕРЕРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ*
- Токмакова І.В., Овчиннікова В.О., Каличева Н.Є.** 2542
*СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК ДРАЙВЕР СОЦІАЛЬ-
НИХ ІННОВАЦІЙ ТА ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРО-
МОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА*
- Троян В.І.** 2556
*КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОЇ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ*
- Угоднікова О.І., Рудаченко О.О., Карпушенко М.Ю.,
Андренко О.А.** 2565
*ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ
КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА*
- РОЗДІЛ «Публічне управління та
адміністрування»**
- Арабаджийський Н.З., Лахижа М.І.** 2581
*УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В
РЕСПУБЛІЦІ БОЛГАРІЯ*
- Архипенко С.В.** 2593
*КОМУНІКАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ:
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ*
- Бандола О.О.** 2603
*ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ В КОН-
ТЕКСТІ РОЗБУДОВИ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ*

- Білик О.О.** 2612
ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ У СИСТЕМІ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ
- Бузун О.** 2625
ЦИФРОВІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕДУР ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД
- Вольська О.М., Мазур Г.Ф.** 2637
АДАПТИВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ У ВЗАЄМОДІЇ З ГРОМАДЯНСЬКИМ СУСПІЛЬСТВОМ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН
- Ганущин С.Н., Стасюк М.О.** 2648
УПРАВЛІНСЬКІ МЕТОДИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
- Данчєв В.В.** 2660
РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ДЕТІНІЗАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
- Дубинка О.В.** 2671
МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПОЛІТИКИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
- Зелінська Г.О.** 2693
ХАРАКТЕРИСТИКА ЧИННИКІВ ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ ТА ЇЇ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ
- Коваль В.В., Борщ В.В.** 2706
ГАРМОНІЗАЦІЯ ВИМОГ ДО ВИПРОБУВАНЬ ЯК МЕХАНІЗМ ІНТЕГРАЦІЇ ОБОРОННО-ТЕХНІЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ В НАТО
- Коваль Г.В.** 2718
ВИДИ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

ISSN 3041-1793 Online

- Коренєв М.С.** 2729
СТРАТЕГІЧНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ ТА ПРОЦЕДУРА
- Костик Р.П., Богданенко А.І., Нестеренко К.С.** 2747
ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ТА КРИЗОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
- Куртинець О.С.** 2757
МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ
- Кучинський В.В.** 2771
ВПЛИВ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ
- Лахижа М.І., Кульчій І.О., Черненко О.М.** 2782
ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ РЕІНТЕГРАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ: ФАКТОРИ ТА МЕХАНІЗМИ
- Лопушинський І.П., Башинський І.А.** 2797
МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ІНТЕГРАЦІЄЮ УКРАЇНИ НА ТЛІ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН В ЄС
- Мартинюк А.І.** 2811
ФУНКЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ
- Мойсеєнко І.П., Мойсеєнко І.В.** 2824
ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЯК ІНСТРУМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ
- Мотренко Т.В., Грабовенко Н.В., Непомнящий О.М.** 2838
ФІЛОСОФІЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ У ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ: КРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕОРЕТИКО-ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ

- Назарова С.О., Маммедов А.О.** 2851
РОЗПОДІЛ РИЗИКІВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ВІДНОВЛЮВАЛЬНІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ ТА ДЕРИСКІНГОВІ ЗАХОДИ ДЛЯ УКРАЇНИ
- Новгородська Н.В.** 2872
МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ СОЦІОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ
- Орел Ю.Л., Єрмак В.О.** 2888
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ
- Осипов Д.М.** 2913
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ РЕГУЛЯРНОЇ АРМІЇ В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ
- Пархоменко-Куцевіл О.І.** 2924
ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ
- Проданик В.М.** 2936
ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ У ВИМІРІ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ТА МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ
- Роговець М.А.** 2947
СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНКИ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ
- Русинюк М.М.** 2959
АНАЛІЗ ПРОБЛЕМНИХ АСПЕКТІВ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ
- Семенець-Орлова І.А., Дакал А.В., Капеліста І.М.** 2967
ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ В СИСТЕМУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ (ЯК ПРИКЛАД УЧАСТІ МІЖНАРОДНИХ АКТОРІВ У РОЗБУДОВІ ДЕМОКРАТІЇ ТРАНЗИТНИХ КРАЇН)

ISSN 3041-1793 Online

- Серветник В.** 2977
*ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТИГМАТИЗАЦІЇ ТА РОЗВИТОК САМО-
ЗАРАДНОСТІ ВЕТЕРАНІВ ЧЕРЕЗ ІМПЛЕМЕНТАЦІЮ МОДЕЛЕЙ
«РІВНИЙ-РІВНОМУ»*
- Скок П.О., Андрющенко А.Д.** 2986
*СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА В СИСТЕМІ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДИ*
- Собко Н.О.** 2996
*ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ*
- Філіппова В.Д.** 3007
*ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ*
- Ходан М.А.** 3021
*ДОХІДНА СПРОМОЖНІСТЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ФАКТОР
РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ*
- Чикаренко І.А., Маматова Т.В., Чикаренко О.О.** 3032
*РОЗМЕЖУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ
ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ВІД СУЧАСНИХ
РЕАЛІЙ ДО БАЖАНОГО МАЙБУТНЬОГО*
- Янишин Р.І.** 3045
*ОНОВЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І ГРОМАДЯН В
УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА НЕСТАБІЛЬНОСТІ СУСПІЛЬНОГО
РОЗВИТКУ*
- Ящук О.П., Кононенко О.В., Павлій Н.І.** 3054
*ЛІНГВІСТИЧНА АДАПТАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В
СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ*
- РОЗДІЛ «Політологія»**
- Асоян Е.Ш.** 3066
*РЕТРОСПЕКЦІЯ СТАНОВЛЕННЯ ІДЕОЛОГІЇ ПОСТЛІБЕРАЛІЗМУ
ЗВ'ЯЗОК ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ*

- Блиствів Т.І., Миколюк О.Ю.** 3075
МЕДІАДИСКУРС ЯК ПОЛЕ КОНСЦІЕНТАЛЬНИХ ВІЙН У СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ
- Вовк С.О., Новосколькова Л.О., Демідов Д.В.** 3093
МОДЕЛЮВАННЯ СЦЕНАРІЇВ ПОСТКОНФЛІКТНОЇ РЕІНТЕГРАЦІЇ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ
- Гетьманчук М.П.** 3110
ОСОБЛИВОСТІ СТАТУСУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ ЯК НАДДЕРЖАВНОЇ ІНСТИТУЦІЇ ТА ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
- Гольцов А.Г.** 3125
ЄВРОПЕЙСЬКА ГЕОПОЛІТИЧНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В КРАЇНАХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ
- Дацків І.Б.** 3138
УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ ГЕТЬМАНАТУ П. СКОРОПАДСЬКОГО: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКОРДОННИХ МІСІЙ
- Ігнатів Н.О.** 3153
РОЛЬ РЕФОРМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ
- Кобець Ю.В.** 3170
РОЛЬ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ
- Кривуца А.В.** 3183
ТРАНСФОРМАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ ПІСЛЯ ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ ЯК ФАКТОР ЗМІНИ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ США В АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ
- Лесняк В.Ю.** 3195
ІДЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ФРАНКІСТСЬКОЇ ІСПАНІЇ

ISSN 3041-1793 Online

- Мигда Є.В.** 3206
ВЕРИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПРАКТИКИ ТА ВИКЛИКИ УКРАЇНСЬКИХ ФАКТЧЕКІНГОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
- Пфайфер Є.В.** 3218
*ДИСЦИПЛІНАРНЕ СУСПІЛЬСТВО І СУСПІЛЬСТВО КОНТРОЛЮ
РЕКОНСТРУКЦІЯ ІДЕЙ М. ФУКО ТА Ж. ДЕЛЬОЗА В ГОРИЗОНТІ
РАДИКАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ*
- Радіонова Л.О., Козирєва Н.В.** 3228
*ПРОСТОРОВА ОНТОЛОГІЯ ВЛАДИ: МІСТО ЯК ОБ'ЄКТ ТА
ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ*
- Семко М.І.** 3242
*ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ
ПОЛІТИКИ У СФЕРІ РЕІНТЕГРАЦІЇ ЗВІЛЬНЕНИХ ОБОРОНЦІВ
УКРАЇНИ*
- Семко В.Л.** 3253
*КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ:
ІНСТИТУЦІЙНИЙ І ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТИ*
- Сербіна Н.Ф., Мицик Л.М., Литвиненко Н.П., Сербіна К.Ю.** 3263
*КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В
ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ*
- Стеч К.С.** 3277
*ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ МИРНОГО ВРЕГУЛЮ-
ВАННЯ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАРАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ У 2025 РОЦІ*
- Цецик Я.П.** 3289
*ВПЛИВ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Шишкін О.Л.** 3298
*ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ПРОСТОРУ ЯК ЧИННИК ТРАНС-
ФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ:
ПОЛІТИКО-ІНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР*

УДК 355.233:37.091.26

[https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-5\(22\)-74-99](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-5(22)-74-99)

Акімов Олександр Олексійович доктор наук з державного управління, професор, Заслужений економіст України, Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-9557-2276>

Шикун Ростислав Ростиславович кандидат педагогічних наук, доцент, викладач кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екологічної безпеки Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, <https://orcid.org/0000-0003-0609-0660>

Жук Олеся Геннадіївна кандидат технічних наук, доцент, провідний науковий співробітник інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-8974-0309>

СУБ'ЄКТ-ОБ'ЄКТНА ВЗАЄМОДІЯ В СИСТЕМІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ: МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTI ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Анотація. Здійснено комплексний аналіз базової загальновійськової підготовки як цілісної організаційно-управлінської системи, у якій результативність формується через взаємодію суб'єктів і об'єктів навчального процесу. Визначено, що існуючі підходи до оцінювання зосереджені переважно на рівні підготовленості здобувачів і не враховують у достатній мірі якість організаційно-управлінських механізмів, діяльність суб'єктів підготовки та умови реалізації навчального процесу. Доведено, що ефективність базової загальновійськової підготовки формується внаслідок синергізму суб'єкт-об'єктної взаємодії, який забезпечує узгодженість цілей, змісту, методів навчання, ресурсного забезпечення та управлінських рішень. Визначено структуру суб'єктів підготовки за рівнями управління, а також обґрунтовано характеристику об'єктів через систему результатів підготовленості, що включає знання, уміння, навички та психофізіологічну готовність. Запропоновано комплексний підхід до оцінювання ефективності БЗВП, який передбачає поєднання підготовленості здобувачів, підготовленості суб'єктів та якості суб'єкт-об'єктної взаємодії. Розроблено систему показників оціню-

ISSN 3041-1793 Online

вання, що охоплює як результати навчання, так і параметри організації, планування, кадрового, матеріального та інформаційного забезпечення. Обґрунтовано доцільність використання інтегрального показника ефективності, сформованого на основі багатокритеріального підходу з урахуванням вагових коефіцієнтів окремих складових. Визначено принципи побудови методики оцінювання та запропоновано алгоритм її реалізації, що включає формування системи показників, збір і нормування даних, агрегацію результатів та їх інтерпретацію у контексті управлінських рішень. Зроблено висновок, що оцінювання ефективності БЗВП має розглядатися як управлінсько-аналітичний інструмент, спрямований не лише на фіксацію результатів підготовки, а й на виявлення причин їх досягнення, що дозволяє забезпечити коригування навчального процесу, підвищення якості підготовки та адаптацію системи до змін безпекового середовища.

Ключові слова: базова загальновійськова підготовка, суб'єкт-об'єктна взаємодія, організація, планування, забезпечення, інструкторсько-викладацький склад, синергізм, оцінювання, ефективність, підготовленість, методика, система показників.

Akimov Oleksandr Oleksiyovych Doctor of Sciences (Public Administration), Professor, Honored Economist of Ukraine, Professor, Scientific and Methodological Center for Personnel Policy of the Ministry of Defense of Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-9557-2276>

Shykula Rostyslav Rostyslavovych candidate of pedagogical sciences, associate professor, lecturer at the Department of Tactical and Special Disciplines, Faculty of Radiation, Chemical, Biological Protection and Environmental Safety, Military Institute of Armored Forces of National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0003-0609-0660>

Zhuk Olesia Gennadiivna Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Leading Researcher at the Institute of Strategic Communications of the National Defense University of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-8974-0309>

SUBJECT–OBJECT INTERACTION IN THE SYSTEM OF BASIC GENERAL MILITARY TRAINING: METHODOLOGY FOR ASSESSING READINESS AND THE EFFECTIVENESS OF TRAINING PROCESS SUPPORT

Abstract. A comprehensive analysis of basic military training is carried out as an integral organizational and managerial system in which performance is formed

through the interaction between the subjects and objects of the educational process. It is determined that existing evaluation approaches are predominantly focused on the level of trainees' preparedness and do not sufficiently take into account the quality of organizational and managerial mechanisms, the activities of training subjects, and the conditions under which the educational process is implemented. It is proven that the effectiveness of basic military training is shaped by the synergistic interaction between subjects and objects, ensuring the alignment of objectives, content, teaching methods, resource provision, and managerial decisions. The structure of training subjects is defined according to management levels, and the characteristics of training objects are substantiated through a system of preparedness outcomes, including knowledge, skills, abilities, and psychophysiological readiness. A comprehensive approach to evaluating the effectiveness of basic military training is proposed, which integrates the preparedness of trainees, the preparedness of subjects, and the quality of subject-object interaction. A system of evaluation indicators is developed, covering both learning outcomes and the parameters of organization, planning, personnel, material, and information support. The feasibility of using an integral efficiency indicator formed on the basis of a multi-criteria approach with weighted coefficients is substantiated. The principles for constructing the evaluation methodology are defined, and an implementation algorithm is proposed, including the formation of an indicator system, data collection and normalization, aggregation of results, and their interpretation in the context of managerial decision-making. It is concluded that the evaluation of the effectiveness of basic military training should be considered a managerial and analytical tool aimed not only at recording training outcomes but also at identifying the causes of their achievement, thereby enabling the adjustment of the educational process, improving training quality, and adapting the system to changes in the security environment.

Keywords: basic military training, subject-object interaction, organization, planning, support, instructional staff, synergism, evaluation, effectiveness, preparedness, methodology, system of indicators

Постановка проблеми. В умовах збройної агресії росії проти України базова загальновійськова підготовка набуває особливого значення як складова формування загальнонаціональної військової підготовленості, ефективність якої залежить від узгодженої взаємодії суб'єктів та об'єктів підготовки. Разом із тим у практиці оцінювання БЗВП переважно акцентується увага на кінцевому рівні підготовленості здобувачів, тоді як недостатньо враховуються якість діяльності суб'єктів підготовки, рівень організації, планування, забезпечення та керівництва навчальним процесом, що ускладнює об'єктивне визначення реальної ефективності БЗВП, виявлення проблемних зон і прийняття

ISSN 3041-1793 Online

обґрунтованих управлінських рішень. Отже, актуальною науковою проблемою є розроблення комплексного підходу до оцінювання базової загальновійськової підготовки як суб'єкт-об'єктної системи, у якій результативність визначається синергізмом взаємодії учасників навчального процесу, якістю організаційно-управлінських механізмів та ефективністю матеріально-технічного, кадрового, інформаційного й ресурсного забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нормативно-правові засади функціонування базової загальновійськової підготовки визначені у документах [1; 2; 9], які регламентують порядок її організації, зміст і цілі. У працях О. Цевельова, О. Мітягіна, Н. Шабатіної [3] та С. Вавілова, Н. Шабатіної, О. Заболотного, А. Зельницького [4] досліджено напрями удосконалення військової підготовки громадян і моделювання її системи. Концептуальні засади розвитку військової освіти та управління її якістю розкрито у працях А. Зельницького, О. Заболотного, О. Васильєва, М. Паламаря [5], а також П. Щипанського, Р. Тимошенка, С. Салкуцана [6] і О. Мітягіна [13]. Водночас вони орієнтовані переважно на систему вищої військової освіти і не враховують специфіку базової підготовки як початкового рівня формування військової готовності. Проблематика оцінювання ефективності та формування показників досліджується у працях О. Мартинюка, В. Кошки [11], Г. Іванця, М. Іванця, С. Манжури [18], а також В. Марценківського, Є. Камалова, М. Клонцака [20]. Питання формування готовності та критеріїв її оцінювання розглянуто у дослідженнях О. Шемчука, В. Шемчука [14], А. Станішовського [16], Д. Пікуса, А. Бондаренка [17], де акцент зроблено на компетентнісному підході та підготовці інструкторського складу. Міжнародні підходи, відображені у документах НАТО [7; 8; 19], підкреслюють необхідність інтеграції освіти, підготовки, навчань і оцінювання в єдину систему.

Попри наявність значної кількості досліджень у сфері військової освіти та підготовки, невирішеними залишаються питання комплексного оцінювання БЗВП як системи суб'єкт-об'єктної взаємодії. Зокрема, відсутні інтегральні методики, що поєднують оцінювання підготовленості здобувачів, діяльності суб'єктів та ефективності організаційно-управлінських механізмів.

Мета статті – полягає в обґрунтуванні суб'єкт-об'єктної взаємодії у системі базової загальновійськової підготовки та розроблення комплексного підходу до оцінювання підготовленості суб'єктів і об'єктів БЗВП, а також ефективності організації, планування, забезпечення й керівництва навчальним процесом на основі системи показників та інтегральної методики оцінювання.

Виклад основного матеріалу. Базову загальновійськову підготовку (далі – БЗВП) доцільно розглядати як цілісну організаційно-управлінську систему, у межах якої поєднуються суб'єкти підготовки, об'єкти навчального впливу, зміст підготовки, ресурси забезпечення, управлінські рішення, показ-

ники оцінювання та механізми зворотного зв'язку. Такий підхід відповідає сучасному розумінню військової освіти і підготовки як складної системи, що функціонує в умовах безпекової нестабільності, потребує постійного оновлення змісту, узгодження з бойовим досвідом та орієнтації на результативність. У нормативному вимірі БЗВП громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських була врегульована постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 року № 734, що визначила порядок її проведення, організаційних учасників і загальну логіку реалізації підготовки [1].

У Типовій програмі навчальної дисципліни “Базова загальновійськова підготовка” метою підготовки визначено здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України [2]. Отже, БЗВП може бути визначена як організований, планований і ресурсно забезпечений процес формування первинної військової підготовленості громадян, що реалізується через суб'єкт-об'єктну взаємодію, керівництво навчальним процесом і систему показників оцінювання його ефективності.

Науково обґрунтованим є підхід О. Цевельова, О. Мітягіна та Н. Шабатіної, які акцентують увагу на необхідності оновлення нормативно-правової бази, підвищення якості підготовки та побудови моделі публічного управління організацією військової підготовки громадян [3]. Підхід авторів розкриває БЗВП як об'єкт військового управління. Разом із тим його доцільно розвинути у напрямі методики оцінювання: якщо військова підготовка громадян є управлінською системою, то вона потребує чітких критеріїв результативності, показників підготовленості, індикаторів якості забезпечення та механізмів коригування навчального процесу.

Важливим є підхід С. Вавілова та співавторів, які розглядають моделювання системи військової підготовки громадян України через визначення закладів освіти, навчальних центрів, військових навчальних підрозділів та інших інституцій, що забезпечують підготовку [4]. Частково погоджуємось, адже інституційна структура справді є основою функціонування БЗВП. Однак для суб'єкт-об'єктної взаємодії важливо розкрити характер взаємозв'язків: хто планує, хто організовує, хто забезпечує, хто навчає, хто контролює, хто оцінює і хто є носієм кінцевого результату підготовки.

А. Зельницький, О. Заболотний О та співавтори наголошують, що БЗВП має функціонувати як цілісна система, яка включає структуру, взаємозв'язки основних елементів, принципи, цілі та завдання функціонування в мінливих умовах зовнішнього і внутрішнього середовища [5]. БЗВП також повинна аналізуватися через категорії системності, керованості, взаємозалежності та результативності. Проте для неї особливо важливо додати компонент синер-

ISSN 3041-1793 Online

гізму, тобто такого узгодження дій суб'єктів, ресурсів, методів, планувальних документів і процедур оцінювання, за якого загальний результат перевищує просту суму окремих навчальних заходів.

П. Щипанський, Р. Тимошенко та С. Салкупан підкреслюють значення якості підготовки військових фахівців, компетентнісного підходу, правового забезпечення, наукового супроводу та системи забезпечення якості військової освіти [6]. Тобто, оцінювання БЗВП має бути спрямоване на встановлення рівня сформованості підготовленості як інтегрованого результату.

Важливим міжнародним орієнтиром для методології БЗВП є підхід НАТО до освіти, підготовки, навчань і оцінювання, де освіта і тренування розглядаються як інструменти розвитку інституцій сектору безпеки й оборони, підвищення взаємосумісності та спроможності діяти у складному безпековому середовищі [7]. У політиці НАТО щодо освіти, підготовки, навчань і оцінювання підкреслюється потреба синхронізації таких процесів із метою посилення взаємосумісності, зокрема через доктрини, стандарти, процедури, оцінювання і сертифікацію [8]. Для української БЗВП це означає, що методика оцінювання ефективності має охоплювати постановку цілей, планування, організацію, ресурсне забезпечення, реалізацію занять, контроль, аналіз результатів і коригування навчального процесу.

Таблиця 1 – Понятійно-категоріальна основа оцінювання базової

Категорія	Зміст у контексті БЗВП	Значення для методики оцінювання
Підготовка	Цілеспрямований процес формування знань, умінь, навичок і готовності до виконання визначених завдань	Дає змогу оцінювати не лише участь у навчанні, а й досягнення конкретного результату
Базова загальновійськова підготовка	Первинна система військової підготовленості громадян, що реалізується через навчальні програми, інструкторсько-викладацький склад, організаційне та ресурсне забезпечення	Є об'єктом комплексного оцінювання за показниками підготовленості й ефективності забезпечення
Організація	Упорядкування навчального процесу, визначення структури занять, розподіл функцій, координація суб'єктів	Відображається у показниках керованості, узгодженості та своєчасності виконання навчальних заходів
Планування	Визначення цілей, змісту, строків, ресурсів, послідовності навчальних дій і форм контролю	Забезпечує прогнозованість результатів і можливість порівняння запланованого та фактичного рівня підготовленості
Забезпечення	Кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне та організаційне супроводження БЗВП	Формує умови, без яких неможлива стабільна якість навчального процесу
Керівництво	Управлінський вплив на суб'єктів і об'єкти БЗВП з метою досягнення визначених результатів	Дає змогу коригувати процес підготовки на основі оцінювання, контролю та зворотного зв'язку

Таким чином, ефективність БЗВП визначається насамперед якістю суб'єкт-об'єктної взаємодії, узгодженістю дій інструкторсько-викладацького складу, достатністю забезпечення, обґрунтованістю показників оцінювання та здатністю системи своєчасно коригувати навчальний процес відповідно до отриманих результатів.

Суб'єкт-об'єктна структура базової загальновійськової підготовки є методологічною основою для розуміння того, хто організовує, планує, забезпечує, здійснює, контролює та оцінює підготовку, а також на кого спрямований навчальний, виховний, організаційний і управлінський вплив. Суб'єктами БЗВП є ті учасники системи, які здійснюють управлінський, організаційний, навчально-методичний, виховний, контрольний та ресурсний вплив на процес підготовки. До них належать органи військового управління, керівники закладів освіти й навчальних підрозділів, інструкторсько-викладацький склад, науково-педагогічні працівники, посадові особи, відповідальні за планування, організацію, забезпечення та контроль навчального процесу. У широкому розумінні суб'єкт БЗВП є управлінською вертикаллю, що створює умови для досягнення кінцевого результату.

А. Зельницький та співавтори підкреслюють, що система військової освіти є складною соціальною, динамічною, ієрархічною освітньо-науковою структурою, яка функціонує для забезпечення якості підготовки військових фахівців, наукових і науково-педагогічних працівників відповідно до потреб Збройних Сил України та інших військових формувань [5]. Таке бачення дозволяє виокремити три рівні суб'єктності: стратегічний – органи військового управління та центральні органи виконавчої влади; організаційний – заклади освіти, навчальні центри, керівники програм; операційний – інструкторсько-викладацький склад, який безпосередньо формує знання, уміння, навички й готовність здобувачів підготовки.

Особливе значення в системі БЗВП має інструкторсько-викладацький склад. Його роль полягає у забезпеченні дисципліни, практичної спрямованості занять, корекції помилок, підтриманні мотивації та формуванні первинної військової ідентичності здобувачів підготовки. Тому характеристиками суб'єктів БЗВП мають бути: рівень професійної підготовленості, методична компетентність, управлінська спроможність, здатність до оцінювання результатів, уміння працювати зі зворотним зв'язком.

Об'єктами БЗВП є здобувачі підготовки – громадяни України, здобувачі вищої освіти, курсанти, поліцейські або інші категорії осіб, щодо яких реалізується навчально-виховний, організаційний та управлінський вплив. Типова програма БЗВП прямо пов'язує зміст підготовки з формуванням знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту держави [2]. Водночас аналіз структури програми свідчить, що

ISSN 3041-1793 Online

підготовка охоплює комплекс взаємопов'язаних напрямів: національно-патріотичну, психологічну, розвідувальну, інженерну, тактичну, домедичну, топографічну та інші складові.

У контексті методики оцінювання об'єкти БЗВП доцільно характеризувати через чотири основні групи результатів: знання, уміння, навички та психофізіологічну готовність. Знання відображають рівень засвоєння основних положень програми, правил, алгоритмів і вимог. Уміння показують здатність застосовувати знання у змодельованих навчальних ситуаціях. Навички характеризують відносну стійкість і відпрацьованість дій. Психофізіологічна готовність охоплює дисциплінованість, стресостійкість, здатність діяти в умовах навантаження, приймати інструкції, підтримувати увагу та взаємодіяти з іншими учасниками навчального процесу. У системі БЗВП здобувач одночасно є і об'єктом управлінського впливу, і активним учасником навчального процесу, від якого залежить ефективність групової взаємодії, дисципліна, темп засвоєння матеріалу та якість підсумкового результату. Саме тому у методиці оцінювання підготовленості потрібно враховувати групову динаміку.

Синергізм у системі БЗВП означає такий рівень узгодженості між суб'єктами й об'єктами підготовки, за якого результат навчального процесу перевищує механічну суму окремих занять, інструктажів, перевірок і ресурсів. Інакше кажучи, ефективність БЗВП виникає завдяки погодженій роботі програми, викладачів та матеріальної бази в єдиному управлінському циклі: *планування – організація – проведення – контроль – оцінювання – коригування*.

Синергізм суб'єктів і об'єктів у БЗВП проявляється у кількох площинах. *По-перше*, у цільовій узгодженості, коли всі учасники розуміють кінцеву мету підготовки. *По-друге*, в організаційній узгодженості, коли графіки, ресурси, навчальні місця, інструктори й контрольні заходи не існують окремо, а працюють як єдина система. *По-третє*, у методичній узгодженості, коли зміст занять, методи навчання і критерії оцінювання відповідають одне одному. *По-четверте*, у результативній узгодженості, коли оцінювання підготовленості здобувачів прямо пов'язане з оцінюванням ефективності забезпечення навчального процесу.

Таблиця 2 – Логіка суб'єкт-об'єктної структури БЗВП

Елемент системи БЗВП	Основний зміст	Показники для оцінювання
Органи військового управління	Нормативне, організаційне та контрольне спрямування БЗВП	якість планування, своєчасність управлінських рішень, відповідність програмним вимогам
Керівники закладів і навчальних підрозділів	Організація процесу, розподіл ресурсів, контроль виконання	забезпеченість занять, дотримання графіків, наявність зворотного зв'язку
Інструкторсько-викладацький склад	Безпосереднє навчання, виховання, контроль і корекція дій здобувачів	методична компетентність, практична спрямованість занять, об'єктивність оцінювання

Елемент системи БЗВП	Основний зміст	Показники для оцінювання
Науково-педагогічні працівники	Методичне, наукове й дидактичне забезпечення БЗВП	якість навчально-методичних матеріалів, оновлення змісту, відповідність сучасним підходам
Здобувачі підготовки	Засвоєння знань, формування умінь, навичок і готовності	рівень знань, практичні уміння, навички, дисципліна, психофізіологічна готовність
Система забезпечення	Кадрові, матеріально-технічні, інформаційні й організаційні ресурси	достатність, доступність, своєчасність, відповідність навчальним цілям

Взаємодія має бути покладена в основу методики оцінювання ефективності БЗВП. Така методика повинна містити два взаємопов'язані блоки: оцінювання підготовленості об'єктів і оцінювання ефективності дій суб'єктів та забезпечення навчального процесу. Якщо оцінювати лише здобувачів, поза увагою залишиться якість організації, планування, керівництва й ресурсного забезпечення. Якщо оцінювати лише суб'єктів, неможливо встановити реальний рівень сформованої підготовленості. Тому об'єктивна оцінка БЗВП має бути комплексною.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що суб'єкт-об'єктна структура БЗВП є ядром її ефективності. Суб'єкти забезпечують цілеспрямований управлінський, методичний і навчальний вплив; об'єкти демонструють рівень засвоєння знань, умінь, навичок і готовності; синергізм між ними визначає фактичну результативність навчального процесу. Подальша методика оцінювання ефективності БЗВП повинна будуватися на інтегральному поєднанні показників підготовленості, якості організації, достатності забезпечення, управлінської спроможності та результативності суб'єкт-об'єктної взаємодії.

Організаційно-управлінські механізми функціонування базової загальновійськової підготовки доцільно розглядати як сукупність взаємопов'язаних управлінських дій, процедур і ресурсів, спрямованих на досягнення прогнозованого результату – формування належного рівня підготовленості здобувачів підготовки. Механізми охоплюють чотири ключові компоненти: організацію навчального процесу, планування підготовки, матеріальне, кадрове й інформаційне забезпечення, а також керівництво процесом навчання. Їх взаємозв'язок є принциповим, оскільки навіть якісна навчальна програма не забезпечує очікуваного результату без належної організації, ресурсної підтримки, управлінського контролю та системного оцінювання ефективності.

Організація навчального процесу в системі БЗВП передбачає впорядкування змісту, форм, строків, місць проведення занять, розподілу відповідальності між суб'єктами підготовки, а також створення умов для безперервного контролю та коригування навчальної діяльності. Організація є управлінським механізмом, який забезпечує перехід від нормативно визначеної мети

ISSN 3041-1793 Online

підготовки до реального результату. Положення про особливості організації та провадження освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та закладах фахової передвищої військової освіти, затверджене наказом Міністерства оборони України від 15 лютого 2024 року № 120, визначає особливості організації освітнього процесу, формування освітніх програм, їх реалізації, науково-методичного супроводу, оцінювання результатів навчання та забезпечення якості освітнього процесу [9]. Положення є методологічно значущими для БЗВП, адже демонструють, що навчальний процес у військовій сфері повинен бути якісно організований від програми і методичного супроводу до оцінювання та забезпечення якості.

З наукової позиції виваженим є підхід А. Зельницького, який розглядає забезпечення і гарантування якості військової освіти як процес і результат, пов'язуючи якість підготовки із системою внутрішнього та зовнішнього оцінювання. Тобто, якість розглядається як результат організаційної спроможності закладу, викладачів і управлінської системи [10]. З даним твердженням варто погодитися, оскільки для БЗВП принципово важливим є доведення результативності занять через показники підготовленості. Водночас якість організації БЗВП має вимірюватися через своєчасність проведення занять, відповідність навчального процесу програмі, забезпеченість ресурсами, рівень залучення здобувачів і наявність дієвого зворотного зв'язку.

На відміну від класичного освітнього процесу, БЗВП має підвищену залежність від організаційної дисципліни. Її результативність визначається тим, наскільки логічно поєднані навчальні модулі, чи достатньо часу відведено на практичне засвоєння, чи забезпечено поступове ускладнення завдань, чи передбачено контрольні точки для виявлення прогалин. У такому аспекті організація БЗВП має виконувати три функції:

- *структурну*: впорядкування змісту і послідовності підготовки;
- *координаційну*: узгодження дій суб'єктів;
- *контрольно-коригувальну*: виявлення відхилень і внесення змін до навчального процесу.

Планування БЗВП є управлінським механізмом, що забезпечує перетворення загальної мети підготовки на конкретні завдання, строки, ресурси, форми занять, очікувані результати та критерії оцінювання і має охоплювати визначення проміжних результатів, контрольних процедур, потреб у кадрах, матеріально-технічному забезпеченні та методичному супроводі.

Науково обґрунтованою є позиція О. Мартинюка щодо значення оцінювання ефективності системи вивчення та впровадження досвіду у Збройних Силах України. Автор підкреслює, що така процедура може бути інструментом розвитку дієвої системи збору, аналізу та поширення інформації про

передовий військовий досвід, що сприятиме підвищенню ефективності підготовки і застосування складових Збройних Сил України [11]. Водночас досвід має впливати на планування, критерії оцінювання, методичні рекомендації та управлінські рішення щодо коригування підготовки.

Варто зазначити, що забезпечення навчального процесу є одним із центральних чинників ефективності БЗВП, оскільки саме воно створює умови для реалізації програми підготовки. Доцільно виокремити три основні види забезпечення – матеріальне, кадрове та інформаційне.

Матеріальне забезпечення охоплює навчальні приміщення, полігони, тренажерні й навчальні засоби, засоби демонстрації, обладнання, інфраструктуру безпеки та інші ресурси, необхідні для реалізації теоретичного й практичного компонентів підготовки. Кадрове забезпечення стосується наявності підготовленого інструкторсько-викладацького складу, методистів, керівників занять, осіб, відповідальних за контроль, а також управлінців, здатних координувати процес. Інформаційне забезпечення включає навчальні програми, методичні матеріали, електронні ресурси, актуалізовані інструктивні документи, аналітичні матеріали та дані оцінювання.

У Настанові з підготовки персоналу у Збройних Силах України підготовка персоналу розглядається як система, спрямована на формування здатності приймати відповідальні рішення, бути мобільним, динамічним, конструктивним і реалізовувати професійні та творчі здібності у службовій діяльності [12]. Положення є значущим для БЗВП, оскільки демонструє, що забезпечення підготовки має створювати умови для розвитку практичної готовності, дисциплінованості, відповідальності та здатності діяти у змінних умовах. У контексті БЗВП необхідно зробити акцент на первинному рівні підготовленості. Якщо у професійній військовій підготовці йдеться про нарощування фахових спроможностей, то в БЗВП – про формування базового рівня готовності. Тому показники забезпечення мають бути адаптовані до завдань саме базової підготовки.

Окрему увагу слід приділити кадровому забезпеченню. У дослідженнях трансформації військової освіти наголошується, що одним із напрямів її розвитку є формування ефективної системи професійної військової освіти та забезпечення її якості, а також впровадження зовнішнього й внутрішнього оцінювання відповідності стандартам [13]. Частково погоджуємося з орієнтацією на стандарти, однак вважаємо, що для БЗВП стандартизація має поєднуватися з гнучкістю: інструктор повинен не суворо виконувати програму, а й адаптувати методику навчання до стартового рівня здобувачів, темпу засвоєння матеріалу та результатів поточного контролю.

Керівництво процесом навчання у БЗВП слід розуміти як цілеспрямований управлінський вплив на організацію, зміст, хід і результати підготовки,

ISSN 3041-1793 Online

який охоплює постановку завдань, розподіл відповідальності, контроль виконання, методичну підтримку, реагування на проблеми, ухвалення коригувальних рішень і підсумкове оцінювання ефективності. У підходах НАТО до освіти, підготовки, навчань та оцінювання підкреслюється важливість єдності зусиль, виявлення прогалин, уникнення дублювання, підвищення ефективності та результативності через програмування навчальної діяльності. Також наголошується, що освіта і підготовка сприяють підвищенню взаємосумісності та здатності сил діяти спільно [7]. Варто погодитися з таким підходом, оскільки він дозволяє розглядати керівництво навчанням як механізм забезпечення узгодженості.

Особливого значення набуває зв'язок між керівництвом і оцінюванням. Якщо оцінювання не впливає на управлінські рішення, воно перетворюється на формальну процедуру. Якщо ж результати оцінювання використовуються для коригування планів, посилення методичного супроводу, перерозподілу ресурсів і підвищення якості занять, тоді воно стає реальним інструментом управління ефективністю БЗВП. Саме тому керівництво навчальним процесом доцільно розглядати як інтегратор усіх організаційно-управлінських механізмів.

Для розроблення методики оцінювання ефективності БЗВП організаційно-управлінські механізми доцільно представити у вигляді системи показників, що відображає не тільки кінцеву підготовленість здобувачів, а й умови, за яких ця підготовленість формується.

Таблиця 3 – Система організаційно-управлінських показників оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки

Організаційно-управлінський механізм	Зміст у системі БЗВП	Можливі показники оцінювання ефективності
Організація навчального процесу	Упорядкування структури занять, розподіл відповідальності, координація суб'єктів підготовки	відповідність занять програмі; дотримання строків; логічність послідовності модулів; наявність поточного контролю
Планування підготовки	Визначення мети, завдань, строків, ресурсів, форм контролю та очікуваних результатів	повнота плану; реалістичність ресурсного розрахунку; наявність контрольних точок; зв'язок плану з показниками підготовленості
Матеріальне забезпечення	Створення навчально-матеріальних умов для реалізації програми	достатність навчальних місць; наявність обладнання; безпечність середовища; відповідність ресурсів змісту занять
Кадрове забезпечення	Залучення підготовленого інструкторсько-викладацького й управлінського персоналу	рівень професійної підготовленості; методична компетентність; практичний досвід; здатність до об'єктивного оцінювання

Організаційно-управлінський механізм	Зміст у системі БЗВП	Можливі показники оцінювання ефективності
Інформаційне забезпечення	Надання програмних, методичних, аналітичних і довідкових матеріалів	актуальність матеріалів; доступність інформації; наявність обліку результатів; використання даних для коригування
Керівництво навчанням	Управлінський вплив на перебіг і результати БЗВП	якість контролю; оперативність реагування; наявність зворотного зв'язку; ухвалення коригувальних рішень

Отже, організаційно-управлінські механізми функціонування БЗВП визначають реальну спроможність системи досягати запланованого результату. Ефективність підготовки прямо залежить від того, наскільки узгоджено діють механізми організації, планування, забезпечення та керівництва. Таким чином, оцінювання БЗВП має одночасно фіксувати рівень сформованості знань, умінь і навичок, а також якість організаційного, кадрового, матеріального, інформаційного й управлінського забезпечення навчального процесу.

Варто зазначити, що система показників оцінювання підготовленості у межах базової загальновійськової підготовки має виконувати управлінсько-аналітичну функцію. Її призначення полягає у тому, щоб виявити не тільки кінцевий рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачами підготовки, а й якість діяльності суб'єктів БЗВП, результативність інструкторсько-викладацького впливу, узгодженість дій учасників навчального процесу та фактичну ефективність організації, планування, забезпечення і керівництва. Саме тому показники оцінювання доцільно поділяти на три взаємопов'язані групи: показники підготовленості об'єктів, показники підготовленості суб'єктів та інтегральні показники ефективності суб'єкт-об'єктної взаємодії.

Показники підготовленості об'єктів БЗВП мають характеризувати здобувачів підготовки за рівнем сформованості знань, практичних умінь і навичок, психологічної готовності та здатності діяти відповідно до змісту навчальної програми. У такому випадку об'єктом оцінювання є реальна динаміка переходу від початкового рівня обізнаності до функціональної підготовленості. Так науковці аналізуючи критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності в екстремальних умовах, акцентують увагу на поєднанні теоретичних знань, практичних навичок, спеціальної фізичної підготовленості та здатності діяти в умовах підвищеної складності [14]. У межах БЗВП доцільно оцінювати первинний, мінімально необхідний рівень знань, умінь, навичок і психологічної стійкості, достатній для подальшої військової підготовки або виконання базових завдань у визначених умовах.

Першим показником є рівень знань. Він відображає засвоєння здобувачами основних положень навчальної програми, правил поведінки, вимог безпеки, основ організації військової діяльності, первинних алгоритмів дій і нормативних орієнтирів. Для оцінювання рівня знань доцільно застосовувати

ISSN 3041-1793 Online

тестові завдання, усне опитування, ситуаційні питання, тематичний контроль і підсумкову перевірку.

Другим показником є рівень практичних умінь і навичок, який характеризує здатність здобувача виконувати передбачені програмою дії за визначеним алгоритмом, дотримуватися вимог безпеки, діяти у складі групи, застосувати набуті знання у практичному навчальному середовищі. Міністерство оборони України, роз'яснюючи структуру БЗВП для рекрутів, зазначає, що оновлена програма базової підготовки містить практичні складові, спрямовані на формування необхідних знань і навичок, а також ураховує бойовий досвід [15]. Це підтверджує, що оцінювання практичної складової має бути одним із центральних елементів методики.

Третім показником є рівень психологічної готовності, який охоплює здатність особи зберігати організованість, увагу, дисципліну, емоційну стабільність і спроможність до взаємодії в умовах навчального навантаження. У дослідженнях військової освіти психологічна та мотиваційна готовність часто розглядаються як необхідна складова професійної підготовленості. Наприклад, А. Станішовський наголошує на потребі модернізації підготовки здобувачів військової освіти та розвитку системи контролю її якості [16]. Погоджуємось, але доповнимо, що у межах БЗВП психологічну готовність слід оцінювати, як первинну здатність здобувача сприймати навчальні вимоги, діяти дисципліновано, витримувати навчальний темп і не втрачати керованості в умовах ускладненого навчального завдання.

Четвертим показником є здатність до виконання навчально-бойових завдань. Йдеться про базову здатність діяти відповідно до навчальних алгоритмів, інструкцій, команд і вимог безпеки. Саме цей показник може бути підсумковим для оцінювання об'єктів БЗВП, оскільки він демонструє не фрагментарне засвоєння матеріалу, а інтегрований рівень підготовленості.

Таблиця 4 – Показники підготовленості об'єктів БЗВП

Група показників	Зміст оцінювання	Можливі індикатори
Рівень знань	Засвоєння теоретичних положень, правил, вимог і алгоритмів	результати тестування; правильність відповідей; розуміння базових понять; здатність пояснити порядок дій
Рівень практичних умінь і навичок	Здатність виконувати навчальні дії відповідно до програми	правильність виконання; послідовність; самостійність; дотримання вимог безпеки
Психологічна готовність	Стійкість, дисципліна, організованість, здатність діяти під навчальним навантаженням	збереження уваги; виконання команд; контроль емоцій; здатність до взаємодії
Здатність до виконання навчально-бойових завдань	Інтегроване застосування знань, умінь і навичок у змодельованих умовах	узгодженість дій; правильність рішень; готовність до групової роботи; здатність виконувати завдання в межах навчального сценарію

Оцінювання підготовленості суб'єктів БЗВП є не менш важливим, ніж оцінювання здобувачів. Якщо об'єкти демонструють кінцевий результат навчання, то суб'єкти визначають якість педагогічного, методичного, організаційного й управлінського впливу. Основними показниками є професійна компетентність, методична підготовленість, досвід практичної діяльності та ефективність педагогічного впливу.

Д. Пікус та А. Бондаренко, досліджуючи компетентнісний підхід до підготовки інструкторів навчальних центрів, наголошують на необхідності визначення переліку компетентностей інструкторів, які мають найбільше значення для підготовки офіцерів запасу [17]. З підходом авторів варто погодитися, оскільки в БЗВП інструкторсько-викладацький склад є ключовим носієм якості підготовки. Водночас компетентність інструктора має оцінюватися за результатом взаємодії з групою, здатністю адаптувати методику до рівня здобувачів, підтримувати дисципліну, забезпечувати безпечність занять і формувати вимірюваний приріст підготовленості.

Показник професійної компетентності суб'єктів охоплює знання нормативної бази, змісту програми БЗВП, вимог до безпеки навчального процесу, логіки організації занять і способів контролю результатів. Показник методичної підготовленості характеризує спроможність суб'єкта перетворити програмні вимоги на зрозумілий, послідовний і результативний навчальний процес. Показник досвіду практичної діяльності відображає здатність інструктора чи викладача спиратися на реалістичні приклади, адаптувати навчальні ситуації до актуальних вимог і формувати в здобувачів практичну орієнтацію. Показник ефективності педагогічного впливу демонструє, наскільки діяльність суб'єкта реально впливає на приріст знань, умінь, навичок і готовності об'єктів БЗВП.

А. Станішовський підкреслює значення внутрішнього та зовнішнього оцінювання, відповідності стандартам і формування ефективної системи професійної військової освіти [16]. Для БЗВП слід застосовувати більш прикладну модель оцінювання суб'єктів, яка має бути пов'язана з реальними результатами навчальної групи, якістю проведених занять, своєчасністю виявлення прогалин і здатністю коригувати навчальний процес.

ISSN 3041-1793 Online

Таблиця 5 – Показники підготовленості суб'єктів базової загальновійськової підготовки в системі оцінювання ефективності навчального процесу

Показник підготовленості суб'єктів	Зміст показника	Можливі індикатори
Професійна компетентність	Володіння змістом БЗВП, нормативними вимогами, логікою організації занять	відповідність занять програмі; правильність інструктажів; знання вимог безпеки; здатність пояснювати цілі підготовки
Методична підготовленість	Уміння організувати навчання, пояснити матеріал, провести тренування і контроль	структура заняття; якість демонстрації; доступність пояснення; використання зворотного зв'язку
Досвід практичної діяльності	Здатність пов'язувати навчальний матеріал із практичними ситуаціями	реалістичність прикладів; адаптація завдань; урахування актуального досвіду; практична спрямованість
Ефективність педагогічного впливу	Реальний вплив суб'єкта на динаміку підготовленості здобувачів	приріст результатів; зменшення типових помилок; дисципліна групи; здатність здобувачів виконувати навчальні завдання

Інтегральні показники у системі оцінювання БЗВП потрібні для того, щоб об'єднати окремі результати в узагальнену картину ефективності навчального процесу. Якщо оцінювати лише рівень знань здобувачів, поза увагою залишиться якість роботи суб'єктів. Якщо оцінювати лише інструкторсько-викладацький склад, неможливо встановити реальну підготовленість об'єктів. Саме тому інтегральна оцінка повинна поєднувати три ключові виміри: синергізм взаємодії, узгодженість дій і результативність навчання.

У сучасних військово-наукових дослідженнях методики оцінювання часто будуються на збиранні, обробці та аналізі даних про стан об'єкта оцінювання. Наприклад, Г. Іванець зі співавторами у методиці оцінювання технічної готовності військових підрозділів до виконання завдань за призначенням пропонують керуючий алгоритм, який передбачає збір, обробку й аналіз інформації про укомплектованість, стан і готовність відповідних елементів системи [18]. Підхід демонструє, що оцінювання готовності повинно бути алгоритмізованим і заснованим на сукупності показників. Водночас для БЗВП даний підхід має адаптуватись, щоб об'єктом оцінювання була не технічна система, а навчально-управлінський процес. Тоді інтегральний показник має враховувати як кількісні, так і якісні характеристики.

Синергізм взаємодії відображає, наскільки ефективно поєднуються дії суб'єктів і активність об'єктів БЗВП. Його можна оцінювати через узгодженість між програмними цілями, методами навчання, ресурсами, рівнем залучення здобувачів і досягнутими результатами. Узгодженість дій характеризує

ступінь координації між органами управління, керівниками підготовки, інструкторсько-викладацьким складом і здобувачами. Результативність навчання відображає фактичне досягнення запланованих результатів: приріст знань, сформованість практичних умінь, стабільність навичок, психологічну готовність і здатність діяти в межах навчальних сценаріїв.

Методично інтегральний показник ефективності БЗВП доцільно формувати за логікою багатокритеріального оцінювання. Для цього кожна група показників може мати вагове значення залежно від мети оцінювання. Наприклад, для загальної оцінки ефективності БЗВП можна виділити три блоки: підготовленість об'єктів, підготовленість суб'єктів і якість суб'єкт-об'єктної взаємодії. У спрощеному вигляді інтегральна оцінка може розраховуватися як зважена сума нормованих показників:

$$IEBZVP = W_1 \times OP + W_2 \times SP + W_3 \times CB,$$

де IEBZVP – інтегральна ефективність БЗВП; ОП – оцінка підготовленості об'єктів; СП – оцінка підготовленості суб'єктів; СВ – оцінка синергізму та узгодженості суб'єкт-об'єктної взаємодії; W_1 , W_2 , W_3 – вагові коефіцієнти відповідних блоків.

Значення моделі полягає в тому, що вона дозволяє уникнути односторонності оцінювання. Якщо здобувачі демонструють низький результат, інтегральна модель дає змогу встановити, чи проблема полягає у слабкій мотивації та недостатній підготовленості самих об'єктів, чи у неякісній організації занять, недостатній методичній підготовленості суб'єктів, слабкому забезпеченні або відсутності зворотного зв'язку. Саме така система показників дозволяє перейти від формального контролю проходження БЗВП до повноцінної методики оцінювання її ефективності як керованого навчально-управлінського процесу.

Варто зазначити, що методика оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки має розглядатися як послідовна управлінсько-аналітична процедура, що дозволяє встановити не лише факт проходження підготовки, а й реальний рівень досягнення її цілей. Така методика повинна поєднувати три взаємопов'язані площини: оцінювання підготовленості здобувачів, оцінювання якості організації навчального процесу та оцінювання ефективності забезпечення БЗВП. Це дає змогу перейти від фрагментарного контролю окремих результатів до комплексної оцінки функціонування БЗВП як керованої системи суб'єкт-об'єктної взаємодії.

Першим принципом методики є *об'єктивність*, яка передбачає, що оцінювання має спиратися на заздалегідь визначені показники, критерії, шкали та джерела даних. У контексті БЗВП об'єктивність означає поєднання результатів тестування, практичного контролю, спостереження за виконанням навчальних дій, аналізу організаційної документації та оцінювання ресурсного

ISSN 3041-1793 Online

забезпечення. Такий підхід узгоджується з натовською логікою оцінювання навчальних рішень, де етап *evaluation* передбачає збір даних і встановлення ефективності, результативності та доступності підготовки після її реалізації [19]. Для БЗВП критично важливо уникнути формалізму, коли оцінювання зводиться лише до підсумкової відмітки або факту присутності на заняттях.

Другим принципом є *комплексність*. Він означає, що ефективність БЗВП не може бути встановлена лише за одним показником, наприклад за результатом тестування здобувачів. Необхідно одночасно враховувати рівень знань, практичних умінь, навичок, психологічної готовності, якість роботи інструкторсько-викладацького складу, стан матеріального забезпечення, якість планування, організації та керівництва. У дослідженні В. Марценківського щодо оцінювання ефективності функціонування системи військової підготовки громадян у військових навчальних підрозділах підкреслено доцільність використання показників, які характеризують вартість і результативність, тобто якість військової підготовки громадян [20]. Твердження слушно вказує на потребу поєднання ресурсних і результативних характеристик, однак для БЗВП необхідно доповнити таку логіку показниками суб'єкт-об'єктної взаємодії, оскільки результат підготовки залежить не лише від ресурсів, а й від якості їхнього управлінського та педагогічного використання.

Третім принципом є *системність*, яка полягає у розгляді оцінювання як частини єдиного циклу управління БЗВП: постановка цілей – планування – організація – забезпечення – реалізація – контроль – оцінювання – коригування.

Четвертим принципом є *адаптивність*, яка означає здатність методики враховувати зміну вхідного рівня здобувачів, ресурсних умов, кадрового забезпечення, освітнього середовища, безпекової ситуації та оновлення бойового досвіду. Типова програма БЗВП передбачає врахування досвіду підготовки військовослужбовців у деяких державах-членах НАТО, а також спрямованість на формування знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку [2]. Вважаємо, що адаптивність має бути закладена у саму процедуру оцінювання, а результати проміжного контролю повинні впливати на коригування занять, розподіл часу, методичну допомогу та управлінські рішення.

Методика оцінювання ефективності БЗВП має реалізовуватися за поетапним алгоритмом, який забезпечує логічний перехід від визначення показників до управлінської інтерпретації результатів:

формування системи показників: визначаються групи показників, які характеризують підготовленість здобувачів, якість дій суб'єктів підготовки, організацію навчального процесу та забезпечення. Показники мають бути

вимірюваними, порівнюваними й такими, що відображають не лише кінцевий результат, а й умови його досягнення;

збір даних: охоплює отримання кількісної та якісної інформації про перебіг підготовки. Джерелами даних можуть бути результати тестового контролю, практичних перевірок, карт спостереження, журналів обліку, звітів інструкторів, анкет зворотного зв'язку, матеріалів внутрішнього контролю, даних про забезпеченість занять і виконання навчального плану. Збір даних має бути стандартизованим, інакше результати різних груп, закладів або навчальних підрозділів буде складно порівнювати;

нормування показників: оскільки різні показники можуть мати різні одиниці виміру, їх потрібно привести до єдиної шкали. Нормування дозволяє порівнювати результати тестування, практичних дій, кадрового забезпечення, матеріальної достатності й організаційної якості в межах єдиної методики. Для БЗВП доцільно використовувати спрощену й зрозумілу шкалу 0–1, щоб методика була придатною для практичного застосування в навчальних центрах і закладах освіти;

агрегація: нормовані показники об'єднуються у часткові та інтегральний показники. Доцільно формувати щонайменше три часткові індекси, наприклад, індекс підготовленості здобувачів, індекс якості організації навчального процесу та індекс ефективності забезпечення. Агрегація може здійснюватися шляхом зваженої суми, де вагові коефіцієнти визначаються експертно або нормативно залежно від цілей оцінювання;

інтерпретація результатів: зміст полягає у визначенні причин отриманого результату. Якщо інтегральна оцінка є низькою, потрібно встановити, що саме зумовило проблему: недостатній рівень знань здобувачів, слабка практична складова, дефіцит кадрового забезпечення, низька якість організації, неефективне планування чи нестача матеріальних ресурсів. Саме інтерпретація перетворює оцінювання на інструмент військового управління.

Інтегральний показник ефективності БЗВП повинен відображати узагальнений стан трьох основних компонентів: підготовленості, якості організації та ефективності забезпечення. Такий підхід дає змогу уникнути методичної помилки, коли результат здобувачів розглядається ізольовано від умов, у яких він був сформований.

Для практичного застосування можна запропонувати співвідношення вагових коефіцієнтів: ІП – 0,50; ІО – 0,25; ІЗ – 0,25. Такий розподіл є методично обґрунтованим, оскільки кінцевою метою БЗВП є саме підготовленість здобувачів, але вона формується лише за умови належної організації та забезпечення навчального процесу. Водночас у конкретних умовах закладу освіти або навчального центру вагові коефіцієнти можуть коригуватися експертно.

ISSN 3041-1793 Online

У контексті суб'єкт-об'єктної взаємодії інтегральний показник має особливе значення, оскільки дозволяє оцінити БЗВП як цілісну керовану систему. Якщо високим є індекс забезпечення, але низьким індекс підготовленості, це свідчить про проблеми в методиці викладання, мотивації або організації взаємодії. Якщо високою є підготовленість окремих здобувачів, але низькою якість організації, результат може бути нестійким і залежним від окремих інструкторів. Якщо ж усі три індекси мають достатній рівень, це свідчить про ефективне функціонування БЗВП як системи.

Отже, методика оцінювання підготовленості та ефективності БЗВП має ґрунтуватися на принципах об'єктивності, комплексності, системності та адаптивності; реалізовуватися через послідовні етапи формування показників, збору даних, нормування, агрегації та інтерпретації; використовувати зрозумілу трирівневу шкалу оцінювання; а також завершуватися розрахунком інтегрального показника ефективності. Така методика дозволяє пов'язати підготовленість здобувачів із якістю організації, планування, забезпечення та керівництва навчальним процесом, тобто зробити оцінювання дієвим інструментом військового управління БЗВП.

Практична реалізація методики оцінювання підготовленості та ефективності БЗВП має ґрунтуватися на переході від констатації підсумкових результатів навчання до управлінського аналізу причин, умов і чинників, які забезпечили або, навпаки, обмежили досягнення запланованого рівня підготовленості. Застосування інтегральної методики має передбачати циклічний процес управління якістю БЗВП, логіка якого полягає у тому, що результати оцінювання повинні використовуватися для прийняття конкретних управлінських рішень: коригування навчальних планів, уточнення змісту занять, посилення практичної складової, удосконалення методичної підготовки інструкторсько-викладацького складу, поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, а також підвищення якості керівництва навчальним процесом.

Запропонована методика може бути реалізована у три взаємопов'язані управлінські цикли: діагностичний, аналітичний та коригувальний. Діагностичний цикл передбачає збір даних про рівень підготовленості здобувачів, якість організації занять і стан забезпечення. Аналітичний цикл спрямований на нормування показників, розрахунок часткових та інтегрального індексів, виявлення сильних і слабких сторін БЗВП. Коригувальний цикл передбачає прийняття рішень щодо усунення виявлених недоліків та підвищення результативності підготовки.

Таблиця 6 – Управлінська матриця практичного застосування методики оцінювання ефективності БЗВП

Етап реалізації	Зміст управлінських дій	Очікуваний результат	Управлінське значення для БЗВП
Первинна діагностика	Визначення вхідного рівня знань, практичних умінь, мотиваційної та психофізіологічної готовності здобувачів	Встановлення стартового рівня підготовленості	Дає змогу адаптувати навчальний процес до реального рівня здобувачів
Поточний моніторинг	Відстеження динаміки засвоєння матеріалу, якості виконання практичних дій, дисципліни та залученості	Виявлення проміжних прогалин у підготовці	Забезпечує своєчасне коригування занять і методичних підходів
Оцінювання суб'єктів підготовки	Аналіз професійної, методичної та організаційної спроможності інструкторсько-викладацького складу	Встановлення якості педагогічного й управлінського впливу	Дозволяє оцінити не лише здобувачів, а й тих, хто забезпечує результат
Оцінювання забезпечення	Перевірка достатності кадрових, матеріальних, інформаційних і методичних ресурсів	Виявлення ресурсних обмежень навчального процесу	Дає підстави для перерозподілу або посилення забезпечення
Розрахунок інтегрального показника	Узагальнення нормованих показників підготовленості, організації та забезпечення	Отримання комплексної оцінки ефективності БЗВП	Формує об'єктивну основу для управлінських рішень
Інтерпретація результатів	Встановлення причин високого, середнього або недостатнього рівня ефективності	Виявлення проблемних зон	Перетворює оцінювання на інструмент військового управління
Коригування підготовки	Оновлення планів, змісту занять, методичних матеріалів, ресурсного забезпечення та контролю	Підвищення результативності наступних циклів БЗВП	Забезпечує адаптивність і безперервне вдосконалення системи підготовки

Практична цінність такої матриці полягає у тому, що вона дозволяє пов'язати оцінювання з конкретними управлінськими діями. Якщо за результатами інтегрального оцінювання встановлено високий рівень підготовленості здобувачів, але низьку якість забезпечення, це означає, що досягнутий результат може бути нестійким і залежним від окремих інструкторів або додаткових неформальних зусиль. Якщо, навпаки, забезпечення є достатнім, але рівень підготовленості залишається низьким, проблема може полягати у методичній слабкості занять, недостатній практичній спрямованості, неефективному контролі або слабкій мотиваційній роботі. Якщо ж низькими є всі складові, ідеться про системну проблему організації БЗВП.

ISSN 3041-1793 Online

У прикладному вимірі результати оцінювання доцільно використовувати для формування управлінського профілю БЗВП. Такий профіль має відображати співвідношення між трьома базовими компонентами: підготовленістю здобувачів, якістю організації навчального процесу та ефективністю забезпечення.

Таблиця 7 – Інтерпретаційна модель управлінських рішень за результатами оцінювання ефективності БЗВП

Результат оцінювання	Ймовірна управлінська інтерпретація	Доцільні управлінські рішення
Високий рівень підготовленості, належна організація і достатнє забезпечення	Система БЗВП функціонує результативно, основні елементи взаємодії узгоджені	Закріплення позитивної практики, поширення досвіду, підтримання чинної моделі підготовки
Достатня підготовленість, але слабке забезпечення	Результат досягається переважно за рахунок зусиль суб'єктів підготовки, але ресурсна база є нестійкою	Посилення матеріально-технічного, інформаційного або кадрового забезпечення
Належне забезпечення, але недостатня підготовленість	Ресурси наявні, однак вони не трансформуються у результат через методичні або організаційні недоліки	Перегляд методики викладання, підвищення кваліфікації інструкторів, посилення поточного контролю
Низька організаційна якість за середньої підготовленості	Результати мають нестабільний характер і залежать від окремих виконавців	Удосконалення планування, координації, розкладу, контролю й управлінського супроводу
Низькі показники за всіма компонентами	Система БЗВП не забезпечує досягнення запланованих результатів	Комплексний перегляд організації підготовки, ресурсного забезпечення, кадрового складу та управління

Запропонована інтерпретаційна модель відображає, наскільки результативно взаємодіють суб'єкти й об'єкти підготовки.

Особливої уваги потребує питання зворотного зв'язку. У межах інтегральної методики він має виконувати центральну функцію. Дані оцінювання повинні повертатися до системи управління БЗВП у вигляді аналітичних висновків, рекомендацій, коригувальних заходів і оновлених планів. Якщо зворотний зв'язок відсутній, оцінювання втрачає управлінське значення і перетворюється на формальну процедуру. Якщо ж результати аналізу використовуються для коригування змісту, методики, ресурсного забезпечення й організації занять, оцінювання стає механізмом підвищення ефективності БЗВП.

Практичне впровадження методики оцінювання ефективності БЗВП доцільно здійснювати за такими напрямками: по-перше, запровадити єдину

систему показників для оцінювання підготовленості здобувачів, суб'єктів підготовки та забезпечення навчального процесу; по-друге, забезпечити регулярний збір і порівняння даних за навчальними групами, закладами, програмними модулями й етапами підготовки; по-третє, використовувати інтегральний показник, як інструмент виявлення проблемних зон; по-четверте, закріпити обов'язковість управлінського реагування на результати оцінювання; по-п'яте, забезпечити оновлення навчально-методичних матеріалів з урахуванням результатів аналізу та практичного досвіду.

Висновки

У результаті дослідження обґрунтовано, що базова загальновійськова підготовка має розглядатися як цілісна керована система суб'єкт-об'єктної взаємодії, ефективність якої визначається не лише рівнем підготовленості здобувачів, а й якістю організації, планування, забезпечення та керівництва навчальним процесом. Доведено, що ключовим чинником результативності БЗВП є синергізм суб'єкт-об'єктної взаємодії, який проявляється в узгодженості цілей, організації, методів навчання, ресурсного забезпечення та процедур оцінювання. Запропоновано систему показників, що забезпечує перехід від фрагментарного контролю результатів до комплексного оцінювання якості функціонування навчального процесу, включаючи організаційно-управлінські механізми. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування інтегральної методики для діагностики ефективності підготовки, виявлення проблемних зон та прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо коригування змісту, методики й забезпечення БЗВП.

Обґрунтовано доцільність впровадження циклічної моделі управління якістю БЗВП (діагностика – аналіз – коригування), що перетворює оцінювання на дієвий інструмент підвищення ефективності підготовки та забезпечує адаптивність системи до змін безпекового середовища і бойового досвіду.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням алгоритмів нормування та вагового розподілу показників інтегральної оцінки, розробленням цифрових інструментів моніторингу БЗВП, а також апробацією запропонованої методики у різних типах закладів освіти й навчальних центрів з урахуванням стандартів НАТО та сучасних підходів до військової освіти.

Література:

1. Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>
2. Типова програма навчальної дисципліни “Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських”. Міністерство освіти і науки України. 2025. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/02/24/typova-prohrama-navch-dystsypliny-bzvp-vo-24-02-2025.pdf>

ISSN 3041-1793 Online

3. Цевельов О., Мітягін О., Шабатіна Н. Пропозиції щодо удосконалення військової підготовки громадян України. *Військова освіта*. 2024. № 2 (50). С. 150–170. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2024-02/150-170>
4. Вавілов С., Шабатіна Н., Заболотний О., Зельницький А. Теоретичні аспекти моделювання системи військової підготовки громадян України. *Військова освіта*. 2024. № 1 (49). С. 41–61.
5. Зельницький А. М., Заболотний О. А., Васильєв О. М., Паламар М. І. Вища військова освіта як цілісна система: концептуальні засади її розвитку та управління змінами. *Наука і оборона*. 2020. № 3. С. 46–55. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2020-12-3-46-55>
6. Щипанський П. В., Тимошенко Р. І., Салкуцян С. М. Формування нової парадигми військової освіти. *Наука і оборона*. 2017. № 2. С. 37–42.
7. Education and training. NATO. 2025. URL: <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/education-and-training>
8. NATO Education, Training, Exercises and Evaluation (ETEE) Policy (MC 0458/3): 03 September 2014. NATO. URL: https://www.coemed.org/files/Branches/DH/Files_01/MC0458-3-Final-NATO-EDUCATION%2C-TRAINING%2C-EXERCISES%2C-AND-EVALUATION-%28ETEE%29-POLICY-03-Sep-14.pdf
9. Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти: Наказ Міністерства оборони України від 15.02.2024 р. № 120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24#Text>
10. Зельницький А. Основи розроблення та імплементації політики гарантування якості вищої військової освіти в Україні. *Військова освіта*. 2022. № 2 (46). С. 89–104. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2022-02/89-104>
11. Мартинюк О. Р., Кошка В. О. Підхід до оцінювання ефективності системи вивчення та впровадження досвіду застосування авіації у Збройних Силах України. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2023. № 1 (46). С. 45–50. DOI: <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2023-46-1-45-50>
12. Настанова з підготовки персоналу у Збройних Силах України (ВКП 7-0001.01). Генеральний штаб Збройних Сил України. 2020. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/03/2_%D0%92%D0%9A%D0%9F-7-0001.01-%D0%9D%D0%90%D0%A1-%D0%97-%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%93-%D0%9F%D0%95%D0%A0%D0%A1-%D0%A3-%D0%97%D0%A1%D0%A3.pdf
13. Мітягін О. Система забезпечення якості військової освіти в Україні. *Військова освіта*. 2023. № 2 (48). С. 176–185. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2023-02/176-185>
14. Шемчук О. Т., Шемчук В. В. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх офіцерів різних інституцій сектору безпеки і оборони України до службово-бойової діяльності в умовах хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної небезпек. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 75, т. 3. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.75-3.4>
15. Структура БЗВП: з чого складається базова підготовка рекрутів, яка триває 51 день. Міністерство оборони України. URL: <https://mod.gov.ua/explanation/struktura-bzvp-z-chogo-skladayetsya-bazova-pidgotovka-rekrutiv-yaka-trivaye-51-den>
16. Станішовський А. С. Модернізація підготовки офіцерів Збройних Сил України у контексті переходу до стандартів провідних країн НАТО: дис. ... д-ра філософії: 015 Професійна освіта. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2024. 298 с.

ISSN 3041-1793 Online

17. Пікус Д., Бондаренко А. Компетентнісний підхід до підготовки інструкторів навчальних центрів Збройних Сил України в умовах воєнного стану. *Військова освіта*. 2023. № 2 (48). С. 212–220. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2023-48/212-220>

18. Іванець Г. В., Іванець М. Г., Манжура С. А. Методика оцінювання технічної готовності військових підрозділів до виконання завдань за призначенням. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. 2024. Вип. 2 (44). С. 58–68.

19. Methodological recommendations on the use of NATO's systematic approach to training in the educational activities of the National University of Defense of Ukraine: methodological manual / team of authors. Kyiv: NUDU, 2025. 27 p.

20. Марценківський В., Камалов Є., Клонцак М. Оцінювання ефективності функціонування військових навчальних підрозділів у системі підготовки офіцерів запасу. *Військова освіта*. 2020. № 2 (42). С. 174–185. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2020-2/174-185>

References

1. Pro zatverdzhennia Poriadku provedennia bazovoi zahalnoviiskovoi pidhotovky hromadian Ukrainy, yaki zdoभवvaiut vyshchu osvitu, ta politseiskykh (2024) [On approval of the Procedure for conducting basic military training of citizens of Ukraine receiving higher education and police officers]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy No. 734. [in Ukrainian]

2. Typova prohrama navchalnoi dystsypliny “Bazova zahalnoviiskova pidhotovka hromadian Ukrainy, yaki zdoभवvaiut vyshchu osvitu, ta politseiskykh” (2025) [Model curriculum of the discipline “Basic military training of citizens of Ukraine receiving higher education and police officers”]. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. [in Ukrainian]

3. Tsevelov O., Mitiahin O., Shabatina N. (2024). Propozytsii shchodo udoskonalennia viiskovoi pidhotovky hromadian Ukrainy [Proposals for improving military training of citizens of Ukraine]. *Viiskova osvita*, vol. 2, no. 50, pp. 150–170. [in Ukrainian]

4. Vavilov S., Shabatina N., Zabolotnyi O., Zelnytskyi A. (2024). Teoretychni aspekty modeliuвання systemy viiskovoi pidhotovky hromadian Ukrainy [Theoretical aspects of modeling the system of military training of citizens of Ukraine]. *Viiskova osvita*, vol. 1, no. 49, pp. 41–61. [in Ukrainian]

5. Zelnytskyi A. M., Zabolotnyi O. A., Vasyliiev O. M., Palamar M. I. (2020). Vyshcha viiskova osvita yak tsilisna systema: kontseptualni zasady yii rozvytku ta upravlinnia zminy [Higher military education as an integral system: conceptual principles of its development and change management]. *Nauka i oborona*, no. 3, pp. 46–55. [in Ukrainian]

6. Shchypanskyi P. V., Tymoshenko R. I., Salkutsan S. M. (2017). Formuvannya novoi paradyhmy viiskovoi osvity [Formation of a new paradigm of military education]. *Nauka i oborona*, no. 2, pp. 37–42. [in Ukrainian]

7. NATO (2025). Education and training. [in English]

8. NATO (2014). NATO Education, Training, Exercises and Evaluation (ETEE) Policy (MC 0458/3). [in English]

9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro osoblyvosti orhanizatsii osvitnoho protsesu u vyshchykh viiskovykh navchalnykh zakladakh. (2024) [On approval of the Regulation on the organization of the educational process in higher military educational institutions]. Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy No. 120. [in Ukrainian]

10. Zelnytskyi A. (2022). Osnovy rozroblennia ta implementatsii polityky harantuvannya yakosti vyshchoi viiskovoi osvity v Ukraini [Fundamentals of development and implementation of quality assurance policy in higher military education in Ukraine]. *Viiskova osvita*, vol. 2, no. 46, pp. 89–104. [in Ukrainian]

ISSN 3041-1793 Online

11. Martyniuk O. R., Koshka V. O. (2023). Pidkhid do otsiniuvannya efektyvnosti systemy vyvchennia ta vprovadzhennia dosvidu zastosuvannya aviatsii u Zbroinykh Sylakh Ukrainy [Approach to evaluating the effectiveness of the system of studying and implementing aviation experience in the Armed Forces of Ukraine]. Suchasni informatsiini tekhnolohii u sferi bezpeky ta oborony, vol. 1, no. 46, pp. 45–50. [in Ukrainian]
12. Nastanova z pidhotovky personalu u Zbroinykh Sylakh Ukrainy (2020) [Guidelines for personnel training in the Armed Forces of Ukraine]. Heneralnyi shtab ZSU. [in Ukrainian]
13. Mitiagin O. (2023). Systema zabezpechennia yakosti viiskovoi osvity v Ukraini [Quality assurance system of military education in Ukraine]. Viiskova osvita, vol. 2, no. 48, pp. 176–185. [in Ukrainian]
14. Shemchuk O. T., Shemchuk V. V. (2021). Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti hotovnosti maibutnikh ofitseriv. [Criteria, indicators and levels of readiness formation of future officers]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti..., vol. 75, no. 3. [in Ukrainian]
15. Struktura BZVP: z choho skladaietsia bazova pidhotovka rekrutiv, yaka tryvaie 51 den (n.d.) [Structure of basic military training lasting 51 days]. Ministerstvo oborony Ukrainy. [in Ukrainian]
16. Stanishevskiy A. S. (2024). Modernizatsiia pidhotovky ofitseriv Zbroinykh Syl Ukrainy u konteksti perekhodu do standartiv providnykh krain NATO [Modernization of officer training in the Armed Forces of Ukraine in the context of transition to NATO standards]. Dissertation. Lviv. [in Ukrainian]
17. Pikus D., Bondarenko A. (2023). Kompetentnisnyi pidkhid do pidhotovky instruktoriv navchalnykh tsestriv Zbroinykh Syl Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Competency-based approach to training instructors of training centers of the Armed Forces of Ukraine under martial law]. Viiskova osvita, vol. 2, no. 48, pp. 212–220. [in Ukrainian]
18. Ivanets H. V., Ivanets M. H., Manzhura S. A. (2024). Metodyka otsiniuvannya tekhnichnoi hotovnosti viiskovykh pidrozdiliv do vykonannia zavdan za pryznachenniam [Methodology for assessing the technical readiness of military units to perform assigned tasks]. Zbirnyk naukovykh prats NANGU, vol. 2, no. 44, pp. 58–68. [in Ukrainian]
19. Methodological recommendations on the use of NATO's systematic approach to training. (2025). Kyiv: NUDU. [in English]
20. Martsenkivskiy V., Kamalov Ye., Klontsák M. (2020). Otsiniuvannya efektyvnosti funktsionuvannya viiskovykh navchalnykh pidrozdiliv u systemi pidhotovky ofitseriv zapasu [Evaluation of the effectiveness of military training units in the reserve officer training system]. Viiskova osvita, vol. 2, no. 42, pp. 174–185. [in Ukrainian]

Дата першого надходження статті до видання: 24.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.05.2026

Науково-практичний журнал

«Національні інтереси України»

№ 5(22) 2026

Формат 60x90/8. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

ФОП «Жукова Ірина Віталіївна», Свідоцтво серія ДК № 7425 від 09.08.2021 р.